

Næringssetaten
Postboks 745 Sentrum
0106 Oslo

Vår dato: 24.04.2015
Deres dato: 17.03.2015
Vår referanse: 15/00564-3

postmottak@nae.oslo.kommune.no

Hørings svar for alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket

Det vises til Oslo kommunes utsendte høringsnotat for alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket, datert 17. mars 2015 med høringsfrist 24. april 2015.

NHO Reiseliv Oslo og Akershus gir følgende høringsuttalelse til forslag om alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket.

NHO Oslo og Akershus organiserer 4966 bedrifter i regionen, av disse har 492 gjensidig medlemskap i NHO Reiseliv. NHO representerer et bredt spekter av næringsliv i hovedstadsregionen. NHO Reiselivs medlemmer i regionen sysselsetter over 9.000 årsverk og står for en samlet omsetning på nærmere 12 milliarder kroner. Våre medlemmer er således en betydelig aktør i Oslos serveringsnæring.

Bakgrunn

NHO Reiseliv Oslo og Akershus er opptatt av at serveringsnæringen skal ha forutsigbare rammevilkår, og derav en forutsigbar alkoholpolitikk. Serveringsnæringen består av restauranter, kafeer, barer og nattklubber som skaper sosiale møteplasser i kommunen, og som er med på å skape bolyst i kommunen. Serveringsnæringen er også den næringen som sysselsetter både flest unge, og personer med utenlandsk bakgrunn. NHO Reiseliv Oslo og Akershus mener dette er en viktig kunnskap om næringen, og som dessverre ofte blir overskygget av negative medieoppslag som trekker frem fyll, vold, økonomisk kriminalitet osv. Dette skaper et skjevt bilde av næringen. Serveringsstedene står for en relativt liten andel av det totale alkoholkonsumet, kun 10-12 %. Dette bør også gjenspeiles i kommunens alkoholpolitikk.

Serveringsbransjen er en bransje i vekst. Rapporten *Utredning om norsk serveringsnæring*¹ viser en økende tendens til at større aktører og grupper av foretak gradvis vinner frem i serveringsmarkedet. En konsolidering i markedet mener NHO Reiseliv Oslo og Akershus er positivt, da det bidrar til å sikre en kontinuitet i markedet. Det er viktig at kommunen tilrettelegger for en videre vekst i serveringsbransjen, og da gjør det attraktivt for potensielle investorer å gå inn i denne næringen. Størst mulig grad av forutsigbarhet er da avgjørende.

---

¹ *Utredning om norsk serveringsnæring* ble utarbeidet av bl.a. Damvad på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet, og overlevert statsråden desember 2014.

Forenklingsarbeidet er en av de rammebetingelsene NHO Reiselivs medlemmer mener må prioriteres høyest av regjeringen, og også kommunen. Fraværet av forenkling, stadig nye reguleringsforslag, og en praksis hos tilsyn som hindrer videre utvikling, oppleves av bransjen som svært tyngende for den daglige driften. Dette mener NHO Oslo kommunes alkoholpolitiske handlingsplan i større grad må ta innover seg.

I høringsnotatet vektlegger Oslo kommune viktigheten av dialog og veiledning mellom kommune og næring. Dette støtter NHO Reiseliv Oslo og Akershus, og mener at det er avgjørende at dette i større grad trekkes frem som et fokusområde. Bransjen forholder seg i dag til en rekke ulike tilsyn, hvor skjenkekontrollen er et av de. Aktørene opplever det som at tilsynene i liten grad formidler den opprinnelig intensjonen bak regelverket; nemlig forbedringer i god dialog mellom bedrift og tilsyn. NHO Reiseliv Oslo og Akershus mener det i mange tilfeller må skje en holdningsendring hos tilsynene, og at veiledning og dialog må prioriteres fremfor straff i utøvelsen av tilsyn.

NHO Reiseliv Oslo og Akershus ønsker å rose Oslo Kommune og Næringsetaten for arbeidet med Salutt-prosjektet og resultatene det har gitt. Fokus på ansvarlig skjenking og reduksjon i vold og ordensforstyrrelser gjennom samarbeid, dialog og opplæring av bransjen samt økt kontroll og tilsyn, har gitt vesentlig færre ordensforstyrrelser i det offentlige rom og færre tilfeller av overskjenking. NHO Reiseliv Oslo og Akershus var pådriver for etablering av prosjektet i sin tid og ønsker å fremheve prosjektets arbeidsmetode som et eksempel til etterfølgelse for hvordan en sammen med bransjen kan oppnå positive resultater og heve nivået i bransjen.

NHO Reiseliv Oslo og Akershus vil i det følgende høringsvaret kommentere tre hovedområder som vi mener Oslo kommune i større grad må hensyna i ny alkoholpolitisk handlingsplan. Deretter vil flere av punktene Oslo kommune ønsker konkrete innspill på bli kommentert.

1. Vandelskravet – kravet til uklanderligandel settes for strengt

Kravet til såkalt uklanderligandel har sitt utgangspunkt i Ot prp nr 7 (1996-97). Det essensielle i vandelskravet er at dette er ment å skulle bekjempe det som betegnes som "økonomisk kriminalitet".

I innledningen til vurderingen uttrykkes det fra Sosial- Helse- og helsedirektorates side at "*De vanligste former for skatte- og avgiftsunndragelser er manglende innberetning av omsetning, manglende innbetaling av merverdiavgift og investeringsavgift, manglende innbetaling av skattetrekk og arbeidsgiveravgift m.m.*". Nærings- og energidepartementet viser til og gjengir denne uttalelsen senere i sine vurderinger og uttrykker videre at "*som Finansdepartementet peker på i sin høringsuttalelse kan skatte- og avgiftsunndragelser medføre en konkurransevridning. Dersom slike lovbrudd er utbredt i næringen, kan det bli vanskelig for seriøse aktører å overleve på markedet. De som ikke betaler skatter og avgifter kan f.eks redusere prisene*".

I vurderingen av hva som ligger i begrepet uklanderligandel uttrykker Sosial- og helsedepartementet følgende: *Hva som ligger i begrepet «utvist uklanderligandel» vil være opp til bevillingsmyndighetene å vurdere i hver enkelt sak. Det omfatter både tidligere overtredelser og at bevillingssøker på søknadstidspunktet ikke har betalt alle skyldige, forfalte skatter eller avgifter*. Det uttrykkes videre det som allerede ovenfor er anført som kjernen i vandelskravet; *Vandelskravet bør ses i sammenheng med et av formålene med lovendringen, nemlig å bekjempe økonomisk kriminalitet*.

NHO Reiseliv Oslo og Akershus erfarer at Oslo kommune, i forbindelse med tildelinger av bevillinger, i alt for sterk grad vektlegger skatte- og avgiftsmessige forhold som aldri var ment omfattet av

vandelskravene. Det siktes her i særdeleshet til forsinkede innleveringer av skatte og avgiftsoppgaver, samt forsinket betaling av ditto. Som det fremgår av ovennevnte sitater, med våre understrekninger, var lovgivers intensjon først og fremst å ramme manglende betalinger. NHO Reiseliv er naturligvis innforstått med vandelskravets stor grad av skjønn, og videre også at slike forsinkelsen kan vektlegges innenfor ordlydens grenser, men det er altså vår påstand at dette aldri var tilsiktet. Det er videre vår påstand at dette også er mest forenlig med det uttrykte formålet, nemlig i å begrense økonomisk kriminalitet. At f.eks. forsinket levering av omsetningsoppgaver er i strid med merverdiavgiftsloven er ikke omtvistet, og man oppnår med dette sågar en midlertidig uhjemlet kreditt, men dette har man sanksjonsregler overfor i merverdiavgiftsloven, og disse benyttes også uten unntak fra skatte- og avgiftsmyndighetens side. Det er vår påstand at slike hverdagslige overtredelser heller ikke er forenlig med en beskrivelse i form av "økonomisk kriminalitet". Man er ikke kriminell ved forsinket levering av oppgaver, eller sågar forsinket betaling.

Også Konkursrådet la manglende betaling til grunn for sin uttalelse. De uttrykte at "*ved skjønnsutøvelsen [kan det] være grunn til å skille mellom tilfeller der de personene kravet retter seg mot subjektivt kan klandres for lovbrudd, og tilfeller hvor f.eks manglende betaling skyldes manglende betalingsevne. Det bør derfor ses hen til om betalingsvanskene er forbigående eller om de er av bagatellmessig art*".

Atter uttrykte departementet følgende, som etter vår oppfatning klart underbygger vår anmodning nedenfor; *For at kravene skal ha en effekt, er det viktig at de mest sentrale lovbruddene omfattes. Som nevnt ovenfor utgjør skatte- og avgiftsunndragelser et særlig problem i deler av bransjen.*

Når Oslo kommune i så stor grad som nå vektlegger forsinkelser som nevnt medfører dette at det medgår alt for mye tid ved behandlingen av hver søknad. Dette altså på forhold som det er vår oppfatning at lovgiver aldri mente å regulere inn under vandelsbestemmelsene. Det er derfor vår oppfordring til kommunen at man i fremtiden i mindre grad vektlegger forsinkelser som nevnt. Dette vil bidra til at arbeidet med hver søknad vil bli langt mindre enn det er per i dag. I så fall oppnår man også i langt større grad departementets mål om at "*systemet bør ikke være mer tyngende for bevillingssøker, bevillingsmyndighetene eller andre myndigheter enn det som er nødvendig for å holde orden i bransjen. Bestemmelsene bør utformes slik at de i størst mulig grad er enkle å håndtere for bevillingsmyndigheten og ikke stiller urimelige krav til bevillingssøker.*

2.Unødvendige krav til dokumentasjon

Av alkohollovens § 1-7 andre ledd fremgår det at kommunen kan innhente dokumentasjon fra skatte- og avgiftsmyndighetene. Ved behov kan kommunen også pålegge søker å fremlegge finansieringsplan, driftsbudsjett og likviditetsbudsjett. Oslo kommune krever erfaringsvis også oftest fremleggelse av husleiekontrakt i anledning søknaden.

Etter vår oppfatning er det i de fleste tilfeller unødvendig at kommunen krever fremleggelse av ovennevnte dokumentasjon. Dette bidrar at saksbehandlingstiden økes radikalt, uten at dette kan sies å ha noen særlig effekt på "de økonomisk kriminelle". Slik NHO Reiseliv Oslo og Akershus forstår kommunen begrunnes praksisen med et ønske om å unngå at søkere behandles forskjellig. Dette er for så vidt i så fall et aktverdig motiv, men det er intet i veien for at kommunen til en viss grad forskjellsbehandler, også ved søknad om skjenkebevilling. Det er kun den usaklige forskjellsbehandlingen som er ulovlig. Når kommunen mottar søknader fra kjedehoteller, restaurantgrupper eller bevillingshavere hvor historikken viser en stor grad av seriøsitet, er det vår oppfatning at man ikke ved enhver anledning må gå like detaljert til verks ved søknadsbehandlingen. Slik selektering foregår eksempelvis i forbindelse med kontroll, ved at man har et økt antall kontroller ved serveringssteder hvor man anser risikoen for overtredelser som størst. Den samme tilnærming

må etter vår oppfatning la seg gjøre også ved søknadsbehandlingen, men den åpenbare konsekvens at saksbehandlingstiden bør gå ned.

En større grad av effektivisering av informasjon mellom bedrift og kommune er viktig. Har bedriften sendt inn informasjon én gang, må det være unødvendig å sende denne inn på nytt. Det må være en forventning om at ulike kommunale etater snakker sammen og utveksler informasjon. Det er mange eksempler på at dette ikke er tilfelle i dag. Det gjør det unødvendig tungvint for bedriftene, som må bruke tid og ressurser på noe som egentlig burde vært overflødig.

3. Prosedyrene i forbindelse med søknadsbehandlingen

Etter det NHO Reiseliv Oslo og Akershus erfarer operer kommunen med en selvpålagt plikt om å ferdigbehandle en søknad innen 3 måneder etter at fullstendig søknad er mottatt. Vår erfaring er imidlertid videre at det i ualminnelige mange tilfeller fremmes krav om ytterligere dokumentasjon fra søker, med den konsekvens at friststart for nevnte tremånedersperiode "skytes ut" i tid. Dette er en så vidt vanlig situasjon at flere av våre medlemmer har gitt uttrykk for at kommunens hensikt med dette ene og alene er å sikre at saksbehandlingen ligger innenfor de nevnte tre måneder.

NHO Reiseliv Oslo og Akershus har ikke grunnlag for å hevde at slik etterspørsel av dokumentasjon har annen hensikt enn å sikre et tilstrekkelig grunnlag for å behandle søknaden. Vi registrerer imidlertid stor frustrasjon i vår medlemsmasse knyttet til dette, herunder den saksbehandlingstid som medgår til hver søknad. Vi foreslår derfor som et konkret forslag at kommunen straks man mottar en søknad om skjenkebevilling snarest, og senest innen f.eks. syv dager, gjennomgår søknaden og gir konkret tilbakemelding dersom denne ikke fullstendig. På denne måten sikrer man at grunnlaget for å behandle søknaden så tidlig som mulig er fullstendig, samtidig med at man slipper spekulasjoner knyttet til kommunens formål med å etterspørre dokumentasjon.

For det tilfellet at kommunen etter syvdagersfristen likevel finner grunnlag for å etterspørre dokumentasjon, skal kommunen naturligvis ikke være forhindret fra å gjøre dette, men i så fall må dette ikke få betydning for friststart for så vidt gjelder tremånedersperioden for å behandle søknaden. I tillegg må kommunen snarest, og senest innen nye syv dager, sende ut anmodning om høringssvar til de etater som forutsettes å skulle uttale seg i anledning søknaden. Kommunen må også etablere rutiner for å følge opp slike høringssuttalelser da disse erfaringsmessig ofte er årsaken til sen saksbehandlingstid. NHO Reiseliv er sågar kjent med tilfeller hvor slik uttalelse har kommet så sent at tidsfristen for å drive på midlertidig bevilling har løpt ut. Dette er helt uakseptabelt.

For det tilfellet at man kommer i den situasjonen at en søknad ikke er ferdigbehandlet innen lovens frist i forbindelse med overdragelse foreslår vi at kommunen gir midlertidig bevilling inntil søknad er endelig behandlet. I og med at kommunen er bevillingsmyndighet kan vi ikke se at en slik midlertidig bevilling vil være i strid med alkoholloven.

NHO Reiseliv Oslo og Akershus' innspill på spørsmål i høringsnotatet:

3.2 Alternative løsninger eller tilleggstiltak som kan sikre seriøs drift

NHO Reiseliv Oslo og Akershus har forståelse for at i det i en del tilfeller er ønskelig med en gjennomgang av finansieringsplan ved søknad om salgs- og skjenkebevilling. Spesielt det å kontrollere hvor finansieringen kommer fra mener vi kan være et viktig tiltak for å sikre mest mulig lovlige drivere. Spesielt ved førstegangsetablering bør dette tiltaket tillegges vekt.

NHO Reiseliv Oslo og Akershus mener at begrenset bruk av kontanter vil føre til nedgang i svart økonomi. Slik loven er i dag er en bedrift pliktet til å ta imot kontanter, men kan velge om man

aksepterer kort. NHO Reiseliv mener at en bedrift på lik linje kan velge å ta imot kort, også må kunne velge om den vil ta imot kontanter, og loven må endres. Per i dag har Finansdepartementet sagt nei til dette forslaget. For serveringsbransjen mener NHO Reiseliv Oslo og Akershus at reduksjon i kontanter vil være et viktig tiltak for å sikre seriøs drift, og ønsker å fremme et forslag hvor en sammen med Oslo Kommune kan søke om unntak fra loven om å etablere en forsøksordning i Oslo, for å se hvilken effekt et slikt tiltak kan ha.

3.3 Vilkår og tidsbegrensede bevillinger

NHO Reiseliv Oslo og Akershus er i utgangspunktet positive til tiltak som profesjonaliserer serveringsnæringen, men er skeptiske til Oslo kommune forslag til krav om Saluttkurs for steder som har lengre åpningstider enn kl. 01.00. Dette fordi det er en stor turnover i bransjen slik at det kan være utfordringer med å få tak i personer som har tatt kurset, i tillegg til at det er kostbart å sende ansatte på kurs.

NHO Reiseliv Oslo og Akershus er positive til kunnskapsheving av personal som skal servere alkohol. Serveringsnæringen er mangfoldig, hvor det må tas hensyn til det mangfoldet som eksisteres. Ulike tiltak vil kreve ulike løsninger/tilpasninger for å skape gode løsninger, noe som det tar tid å jobbe frem. NHO Reiseliv Oslo og Akershus ønsker i den forbindelse dialog og samarbeid med Oslo og Kommunen og Næringsetaten for hvordan en best kan imøtekomme kommunens ønske. Et slikt samarbeid sikrer at en i fellesskap finner gode løsninger til beste for alle parter.

For NHO Reiseliv Oslo og Akershus er en forutsigbar alkoholpolitikk det mest sentrale. For å tiltrekke seg investorer til denne bransjen, er størst mulig grad av langsiktighet nødvendig. Derfor er også NHO Reiseliv Oslo og Akershus for at en bevilling skal gis inntil videre, og ikke at den mistes hvert fjerde år, slik loven er i dag. Derfor ønsker ikke NHO Reiseliv Oslo og Akershus en utstrakt bruk av tidsbegrensede bevillinger. Samtidig ser vi tilfeller hvor tidsbegrensede bevillinger er blitt brukt for at aktører skal få en sjanse. Dette mener vi i mange tilfeller kan være positivt. Men også her er det avgjørende med en tett dialog mellom bevillingshaver og kommunen, både for å sikre forutsigbarhet for bedrift og at det mottas veiledning.

3.4 Egenhet og konsept

NHO Reiseliv Oslo og Akershus mener at åpningstid og aldersgrenser er de to mest sentrale hensynene som vektlegges ved bevilling. Men det er viktig for å sikre et variert og rikt uteliv at det både er tilbud til 18-åringer som ønsker å gå ut, og at det er steder som har åpent til kl. 03.30. Innenfor serveringsnæringen er en bedrifts konsept hele tiden under utvikling, og mener derfor det vil være uhensiktsmessig at det ligger som et vurderingspunkt ved tildeling av bevilling.

3.5 Åpningstider for serverings- og skjenkesteder

NHO Reiseliv Oslo og Akershus mener det ikke bør innføres differensierte åpningstider i henhold til konsept, med samme argumentasjon som ovenfor, at en bedrifts konsept er hele tiden under utvikling og det vil være vanskelig å kontrollere.

NHO Reiseliv Oslo og Akershus mener at på 1. og 17. mai bør skjenking av alkoholholdig drikk under 22 volumprosent være tillat fra kl. 0800. Dette blant annet for å sikre muligheten for "champagnefrokost" på 17. mai, som er et viktig arrangement for serveringsnæringen.

4. Kontroll av salgs- og skjenkesteder

NHO Reiseliv Oslo og Akershus mener at fokus under kontrollene må være de tre overtredelsene, skjenking av alkohol til mindreårige, overskjenking og skjenking utenfor bedriftenes skjenketid som § 9-4 i forskriften legger vekt på at særlig skal kontrolleres.

Narkotikaomsetning og diskriminering ligger i ytterkant av det alkoholloven er ment å regulere og bør derfor ha lavest prioritet under skjenkekontroll. I tillegg krever en vurdering av dette en annen kompetanse enn det skjenkekontrollører innehar, og som løses i et samarbeid med politiet og likestillings- og diskrimineringsombudet. NHO Reiseliv Oslo og Akershus anerkjenner at begge tilfeller kan være utfordrende for næringen, men vil heller anmode om forebygging gjennom dialog, kompetanseheving og holdningsfremmende tiltak, fremfor "pisk".

4.3 Forutsigbarhet i inndragingssaker

NHO Reiseliv Oslo og Akershus mener det må være et krav til kommunen å avholde et dialogmøte mellom kommune og bedrift før en bevilling vurderes inndratt. Dette er etter modell fra Salutt-prosjektet. Et slikt møte vil gi mindre rom for tilfeldigheter.

4.5 Uforsvarlig drift

NHO Reiseliv Oslo og Akershus er positiv til lengre kontroller på utvalgte steder, men mener at disse kontrollene må gjøres over to dager innenfor en rimelig tidshorsont, og ikke kun én, slik som det er i dag. Dette for å unngå at steder straffes urimelig på grunn av engangstilfeller.

5.1 Bydelsforsøket - Innledning

NHO Reiseliv Oslo og Akershus er positiv til en videreføring av bydelsforsøket, og mener det har bidratt positivt til utviklingen av et variert og mangfoldig uteliv i de Bydel Grünerløkka, Frogner, St. Hanshaugen og til dels Gamle Oslo.

Med vennlig hilsen,

Jarle Moen

Styreleder NHO Reiseliv Oslo og Akershus

Ingvild M.H. Eriksen

Seniorrådgiver

Oslo Handelsstands Forening

Oslo kommune
Næringsetaten
V/ Gunnhild Haugen

Oslo
Handelsstands
Forening

Adresse:
Karl Johans
gate 37 A
0162 Oslo

Telefon:
22 40 34 40

E-post:
admin@ohf.no

Hjemmeside:
www.ohf.no

Oslo, 7.mai 2015

VEDRØRENDE HØRINGSNOTAT – REVIDERT ALKOHOLPOLITISK HANDELINGPLAN

Oslo Handelsstands Forening vil først takk for anledning til å bidra til utforming av revidert handlingsplan, og beklager samtidig at vårt innspill kommer noe sent. Vi håper likefullt at våre innspill kan tas med i vurderingen frem mot endelig innstilling.

Vi representerer handel og serveringsbedrifter i Osloregionen, og har derfor medlemmer som forholder seg til både salgs- og serveringsregelverket. Våre innspill bygger på de erfaringer som disse har meldt inn til OHF.

Vedrørende tildeling av salgsbevilgning

Dagligvarebransjen er kritisk avhengig av adgang til å selge lavalkoholholdig drikke (pils m.v.), og er svært lydhør på å tilpasse seg regelverket for tildeling av bevilling herunder kvalifiseringstiltak som prøver, passe på de ansattes vandel, m.v. Derimot er ikke regelverket tilpasset godt nok den stadige utvikling av dagligvarebransjen, og da særlig innen franchisedrift av butikker. Vi ser gjerne en familie / ektepar etablerer og drifter en forretning i felleskap, men at det behøves flere enn en butikk for å sikre god, lønnsom drift. Særlig i forbindelse oppstartsfasen er da eierne avhengig av ekstra økonomisk inntekt, og det er derfor ikke uvanlig at en av ektefellene har deltidsarbeid utenfor butikkdriften.

Vi har medlemmer som har opplevd å få avslag på salgsbevilling som følge av at ektefellen (e.t) har deltidsansettelse et annet sted. Dette oppfattes som unødvendig byråkratisk med negativ effekt for butikken(e). Det vises i denne sammenheng til veilederen til Oslo kommune, som forutsetter fulltidsansettelse. Vi reiser også spørsmål om dette er tilstrekkelig som hjemmel for å nekte den som er deltidsansatt, jfr. at dette ikke er inntatt i alkoholovens § 1-7 litra c).

Vi ber om at denne situasjonen blir løst mer fleksibelt vis videre, gjerne med en tydeliggjøring i handlingsplanen at slike klassiske familiebedrifter må kunne beregne tildelt salgsbevilling dersom de øvrige vilkår er oppfylt.

Oslo Handelsstands Forening

Oslo
Handelsstands
Forening

Adresse:
Karl Johans
gate 37 A
0162 Oslo

Telefon:
22 40 34 40

E-post:
admin@ohf.no

Hjemmeside:
www.ohf.no

Vedrørende tildeling av midlertidig bevilling

Vi har de senere år fått flere og flere internasjonale bedrifter og butikker, som bidrar til et større mangfold og attraktivitet i Oslos gater. Samtidig som det også vokser frem et mer internasjonalt rettet publikum i Oslos handel, betyr det at butikken også behøver å tilby varierte kundepleietiltak. Et slikt tiltak er lukkede produktvisninger, kundetreff osv. På slike treff er det naturlig å tilby vin, champagne eller annen drikk med under 22 % volumprosent alkohol.

Ifølge våre medlemmer har da kommunen avslått søknad om midlertidig skjenkebevilling, med henvisning til handlingsplanens regel om ikke å tillate servering i butikker utover dagligvare / matnisje m.v. – såfremt det ikke er en sluttet krets av deltakere. (Regelforståelsen av «sluttet selskap» er særlig streng).

Dette representerer et problem for flere spesialforretninger, og vi ber derfor etaten om å revurdere denne posisjonen – i det minste se om det finnes løsninger som kan dekke dette behovet for butikker som har et typisk voksent publikum.

Generelle innspill

Vi ønsker å bruke anledningen til å spille inn noen øvrige kommentarer i forbindelse alkoholpolitikk i Oslo.

Omsetningsavgift

Våre medlemmer i dagligvarebransjen påpeker at de opplever forskjellige tolkninger og regeletterleving av omsetningsavgiften mellom Oslo og kommuner i Akershus /andre nærfylker. Både av hensyn til like konkurranseforhold, men mer viktig av hensyn til enkelhet hos butikkdriverne som har butikker i forskjellige områder, bes det om at Oslo kommune tar initiativ til at avgiftsreglene bli tolket og forvaltet likt i hele regionen.

Forholdet til senterutvikling / knutepunkter

OHF er opptatt av at Osloregionen utvikler sterke nærsentre / handelssentre i hele regionen, slik at knutepunkter utvikler seg som gode møteplasser for både handel, servering og tjenester. Dette er i tråd med kommuneplanens strategiske mål. Vi foreslår derfor at handlingsplanen omtaler denne utviklingen i sammenheng med «bydelsforsøkene». Vi tror at

Oslo Handelsstands Forening

Oslo
Handelsstands
Forening

Adresse:
Karl Johans
gate 37 A
0162 Oslo

Telefon:
22 40 34 40

E-post:
admin@ohf.no

Hjemmeside:
www.ohf.no

lokal forankring av regelverk er en klok utvikling for å stimulere sentrumsopplevelser også utenfor ring 2.

Kontrollørens kompetanse om undersøkelsessubjektene

OHF opplever gode tilbakemeldinger fra butikker som har hatt kontroll, men vi har også fått tilbakemeldinger om det motsatte. For å sikre likebehandling, og forutsigbar trygg kontroll, anbefaler vi at etaten legger opp til en utstrakt og regelmessig bransjekontakt for å sikre best mulig kunnskap om særlig dagligvarebransjen. En slik kontakt vil også kunne utveksle annen relevant og aktuell informasjon, som blant annet hvordan bistå innvandrere som etablerer butikk, og som trenger bedre innsikt i regelverket. Dette foreslår vi gjøres i samarbeid med OHF.

Vi håper våre innspill kan bli vurdert som konstruktive bidrag. Er det uklarheter i våre innspill, ber vi etaten ta kontakt for utdyping og forklaring.

For OSLO HANDELSSTANDS FORENING,

Jon Anders Henriksen

Næringspolitisk direktør

Oslo Kommune Næringsetaten.
Rådhuset
0037 OSLO

Oslo, 21.04.2015

Deres ref:

Vår ref: Tore Berg/ 15-11977

Hørings svar - Oslo kommune - alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket

Hovedorganisasjonen Virke viser til høringsnotat av 17.3.2015 vedrørende Oslo kommunes overordnede alkoholpolitiske målsettinger, eksisterende tiltak og bydelsforsøket.

Hovedorganisasjonen Virke representerer mer enn 19 000 virksomheter med 225 000 ansatte i bredden av næringslivet og frivillig sektor. Virke Reise Norge organiserer reisearrangører, hoteller, museer, serveringssteder og uteliv i Norge.

Virke Reise Norge slutter seg til Oslo kommunes overordnede mål, delmål og tiltak, men har enkelte kommentarer knyttet til spesielle punkter i høringsnotatet.

Hovedmål, delmål og tiltak

Oslo kommune har generelt en velfungerende alkoholpolitikk som ivaretar de forskjellige målsettingene for både et velfungerende byliv og de helse- og sikkerhetsmessige utfordringene som kan følge av for høyt alkoholkonsum.

Virke Reise Norge vil gjerne understreke det positive ved Oslo kommunes aktive holdning til å sikre trygge gater ved Salutt-prosjektet og gjennom aktiv dialog med bransjen bidra til mindre overskjenking.

Obligatorisk Salutt-kurs

Salutt er en positiv, dialogbasert tilnærming til å løse utfordringene med overskjenking og alkoholrelatert vold i tilknytning til skjenkesteder.

Forslaget med krav om at alle skjenkesteder som holder åpent etter kl. 01.00 skal gjennomgå Salutt kurs er en god ide. Det er en effektiv måte å lære opp personalet og gi bransjen mulighet til å kvalitetssikre egen internopplæring. Samtidig er det viktig å sikre at bransjen fortsatt har en positiv og åpen tilnærming til Salutt.

Hovedorganisasjonen Virke
Reise

Besøksadresse:
Henrik Ibsens gate 90
NO 0255 Oslo
Postadresse:
P.O. Box 2900 Solli
NO-0230 Oslo
Tel +47 22 54 17 00
Fax +47 22 56 17 00
E-post
info@Virke Reise.no
Bankgiro
6030.05.18543
Org nr.
970 134 646 MVA

www.VirkeReise.no

Bydelenes selvstyre

At bydelene har et aktivt forhold til kommunens alkoholpolitikk og er medvirkende i prosessene vedrørende åpningstider og skjenkesteder i de enkelte bydelene er positivt. Men Oslo som by og næringen er avhengig av en helhetlig tilnærming til byens utvikling.

Det er lite trolig at publikum forholder seg til byen som delt i mindre geografiske enheter som bydeler. Hvis hver enkelt bydel fastsetter egne skjenketider vil risikoen for at publikum blir styrt rundt i byen etter åpningstidene dermed være stor. Det vil dermed kunne skape problemer for en mer overordnet og helhetlig tilnærming til alkoholpolitikken.

På samme tid har bransjen bruk for likeverdige og vilkår til å utvikle seg på like vilkår uavhengig av gatenavn. Virke Reise Norge mener derfor det er viktigere at man sikrer den positive utviklingen gjennom en felles åpningstidsforskrift forankret i bydelene.

Konsept og egnethet

Virke Reise Norge har forståelse for at enkelte konsepter i utelivet sees på som mer risikofylte enn andre når det gjelder utfordringene med overskjenking og alkoholrelatert vold. Men avvising av søknader alene på bakgrunn av et konsept som kan virke risikofyllt er lite hensiktsmessig. Konsepter utvikler seg og endrer seg og det kan være til hinder for positive endringer og innovasjon i bransjen hvis enkelte konsepter avvises. Det vil også kreve betydelige ressurser å sikre at det beskrevne konseptet overholdes og usikker tolkning av hva som ligger innenfor et bestemt konsept vil skape rettssikkerhetsmessige utfordringer. Hvem og hvordan skal man avgjøre hvilket konsept det er på stedet?

Virke Reise Norge mener ikke konsept i seg selv er et hensiktsmessig kriterium for skjønnsutøvelsen ved søknadsbehandlingen.

Vandelskravet

Kommunen skal revidere interne retningslinjer for forvaltningen og skjønnsvurderingen av vandelskravet. Virke Reise Norge har mottatt tilbakemeldinger på at kommunen i tilfeller har forholdt seg for sterkt til de rent formelle krav og ikke brukt skjønn. Det er her særlig med tanke på i hvor høy grad overholdelse av tidligere tidsfrister skal vektlegges når det formelle er på plass på søknadstidspunktet.

Vennlig hilsen

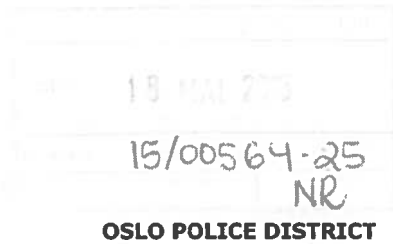
Hovedorganisasjonen Virke

Tore Berg
Seniorrådgiver

Robert Hval Straumann
Fagsjef, Virke Reise Norge

POLITIET
OSLO POLITIDISTRIKT

Oslo kommune, Næringsetaten
Postboks 745 Sentrum
0106 OSLO

Deres referanse:
15/00564-3

Vår referanse:
201502999-4 621

Sted, Dato
Oslo, 13.05.2015

HØRINGSSVAR FRA OSLO POLITIDISTRIKT I FORBINDELSE MED ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN

Det vises til oversendelsesbrev av 17.03.14 hvor Næringsetaten ber om tilbakemelding på eksisterende alkoholpolitisk handlingsplan 2012-2016 og tilbakemelding på Oslo kommunes overordnede alkoholpolitiske målsettinger.

Det fremgår av høringsnotatet at målsettingene fra inneværende bevillingsperiode videreføres til neste bevillingsperiode, og lyder som følger "Oslo skal være en trygg hovedstad med seriøs drift av byens serverings, og skjenkesteder" og "Oslo skal være en trygg hovedstad". De alkoholpolitiske hovedmålene reflekterer målsettingene i kommuneplanen vedtatt av Oslo bystyre 11.06.08 og byrårets forslag til budsjett 2015 og økonomiplan for perioden 2015-2018. I Oslo kommunes budsjett 2015 fremgår det at kommunen skal vektlegge kontroll av vandel i sin forvaltning av skjenke-, salgs- og serveringsbevillinger og "ha særskilt innsats for å bekjempe økonomisk kriminalitet".

I nåværende handlingsplan legges det opp til at det skal være enkelt å etablere seg for seriøse aktører og det er en klar målsetting at både serveringsnæringen og handelsnæringen skal gis gode og forutsigbare rammebetingelser. Næringsfriheten i Oslo kommune medfører at det ikke er noe tak på antall bevillinger. Oslo politidistrikt er høringsinstans ved søknader om skjenke-, salgs- og serveringsbevilling og uttaler seg om vandel, jf. alkohollovens §§ 1-7 b og c og forhold som av politimessig hensyn kan ha betydning for bevillingsutøvelse, jf. § 1-7a.

Analyser gjort av Oslo politiet viser en sammenheng mellom oppdrag for å opprettholde ro og orden, voldssaker og de områdene hvor de fleste utestedene ligger. Lengre åpningstider gir et større alkoholinntak. Serveringsstedets konsept og profil gjenspeiler hvilket klientell som besøker stedet. Nattklubbkonsepter i sentrumsområdet legger beslag på vesentlig mer av politiets ressurser enn det spisestedene gjør. Dersom målet er å fremme seriøs drift, må de useriøse aktørene bort. Uten strenge og klare krav til lokaler, konseptbeskrivelse, finansiering, eierskap og plantegninger er det altfor enkelt for useriøse aktører å få innpass i bransjen.

Høringsnotatets punkt 3 – behandling av søknader om bevilling

En forutsetning for at vi skal kunne gi en uttalelse i skjenkesaker er at søknaden er tilstrekkelig opplyst. Søknad og vedlagt dokumentasjonen må være utfyllende og gjenspeile de

Oslo politidistrikt

24 Utlendings- og forvaltningsseksjon
Post: Postboks 8101 Dep, 0032 OSLO
Besøk: Grønlandsleiret 44, 0190 OSLO

Tlf: 22 66 98 34
Faks: 22 66 94 24
E-post:

Org. nr.: 961398142
Giro: 7694.05.08319
www.politi.no

reelle forholdene ved serveringsstedet. I høringsnotatets punkt 2.4 står det at Oslo kommunes forvaltning av alkoholoven skal være effektiv, forutsigbar og at det skal legges til rette for veiledning i en tidlig fase av søknadsbehandlingen. Vi mener at hensynet til effektiv saksbehandling må vike noen ganger for å oppnå hovedmålsettingene i alkoholpolitisk handlingsplan. Spesielt med tanke på søkere som skal drive nattklubb.

Som høringsinstans er man helt avhengig av å få oversendt en detaljert søknad som gjenspeiler søkers intensjon med serveringsstedet. Når man får oversendt godt opplyste søknader bruker man kortere tid på å uttale seg siden man slipper å kontakte kommune, brannvesen eller søker om utfyllende dokumentasjon/opplysninger. Det betyr ikke at effektiv saksbehandling utelukker en grundig saksbehandling, men erfaringsmessig mener Oslo politidistrikt at søknadene er for dårlig belyst og at vi bruker mye tid på å innhente informasjon fra søker og/eller andre etater. Vi ønsker derfor at punkt 6.1.3 i alkoholpolitisk handlingsplan omformuleres og at det skal stilles strengere og mer omfattende dokumentasjonskrav til søker, spesielt med tanke på konsept.

Forslag til tiltak

- Sette krav til kvaliteten på dokumentasjon innlevert av søker.
- Kreve at søker fremlegger all dokumentasjon før saksbehandlingen påbegynnes.

Høringsnotatets punkt 3.4 – egnethet og konsept

Konsept

Politiets vurderingsgrunnlag vil være vesentlig forskjellig om det søkes å drive henholdsvis bar, restaurant eller nattklubb. Hva slags konsept det søkes om må derfor komme tydelig frem i søknaden og steder med nattklubbkonsept må fremlegge en mer detaljert beskrivelse av stedets profil enn det som kreves av et ordinært spisested. Det er en rekke faktorer som kan bidra til at en nattklubb (åpent til kl. 0300) frarådes å få bevilling i tilfeller hvor en restaurant (åpent til kl 24) med samme beliggenhet anses som lite problematisk:

- Støyende natte- og uteliv med negativ påvirkning på bomiljø.
- Forhøyet tetthet av berusede utelivsgjester som allerede er på grensen av kapasiteten og i de timene som allerede er mest utsatt for vold, ran, lommetyveri og ordensforstyrrelser (2400-0600)
- Nattklubber medfører forhøyet risiko for å tiltrekke risikoklientell. Dette må tas hensyn til ved vurdering av bevillingssøknad.
- Nattklubbkonsepter skaper større trafikale utfordringer enn rene spisesteder
- Fremkommeligheten for utrykningskjøretøyer påvirkes i langt større grad av en nattklubb enn av en restaurant.

Serveringsstedets konsept bør også være bindende slik at søker ikke forandrer konsept etter at skjenkebevilling er innvilget. Politiet har den siste tiden erfart en trend i utelivet hvor restauranter glir over til nattklubbkonsept utover kvelden/natten. Dette medfører en rekke utfordringer i forhold til orden og trygghet i byen. Dette smutthullet brukes blant annet av tidligere eiere og drivere av nattklubber med dårlig vandel. Disse restaurantene har gjerne åpningstid til kl 0300. Sett i lys av folks spisevaner er det strengt tatt ikke nødvendig for et spisested å ha åpningstid til kl 0300. Politiet bruker store ressurser på å følge opp steder som har sneket seg inn i utelivsmarkedet via restaurantbevilling.

Forslag til tiltak

- Ved innvilgelse av søknader om restaurantdrift gis vilkår om åpningstid. Det må være konsekvent saksbehandling på hvor lenge det skal gis skjenkebevilgning til restauranter. I dag er det flere restauranter med skjenkebevilgning til klokken 0300. Vi ønsker at tidspunktet begrenses til klokken 0100, dette for å hindre at flere restauranter endrer konsept til nattklubb i perioder med dårlig inntjening. Politiet har erfart at restauranter har dårlige lokaler og forutsetninger til drift av nattklubb. Det bes om at det eventuelt bemerkes i skjenkebevilgningen at tillatelsen gjelder restaurantdrift eller nattklubb og at bevilgningstidsrommet settes deretter.
- Åpningstid differensieres på bakgrunn av konsept

Egnethet

Det står i alkohollovens § 1-7 a at " Ved vurderingen av om bevilling bør gis, kan kommunen blant annet legge vekt på antallet salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig". Listen er ikke uttømmende og kommunen kan også vektlegge andre momenter som fremmer alkohollovens formål, jf. rundskriv IS-5/2008. At sikkerheten er ivaretatt bør i aller høyeste grad regnes som et moment som ivaretar alkohollovens formål og er av generell samfunnsinteresse, ikke minst er det et viktig moment for å kunne oppnå målsettingen om en trygg hovedstad med seriøs drift. Det forbauser derfor politiet at brann- og redningsetaten ikke er høringsinstans i skjenke- og serveringssaker da etaten vet mer om brannsikkerheten i serveringslokalene enn noen andre. Oslo politidistrikt ber ofte, spesielt i tilknytning til arrangement, om tilbakemelding fra Oslo brann- og redningsetat (OBRE) på søknader oversendt av kommunen. Ved flere anledninger har det vist seg at søker tenker å benytte lokaler som ikke er godkjente forsamlingslokaler og forventer langt flere besøkende enn hva persontallet for lokalet tillater. Det fremstår derfor som noe lettvtint at Næringsetaten gir bevilling på vilkår av at alle andre offentlige tillatelser er i orden. At det ikke kontrolleres hvorvidt andre offentlige tillatelser er i orden, eller kontrolleres i liten grad, gjør det enkelt for useriøse aktører å benytte lokaler som ikke er egnet for serveringsvirksomhet og å utelate å innhente andre nødvendige tillatelser. I verste fall kan dette føre til skade på liv og helse.

Videre ønsker politiet at det stilles krav til en vurdering av hvilken innvirkning en nyetablering/skjenkebevilling til en nattklubb vil medføre for et gitt område. Med dette tenker vi på:

- Tetthet av utesteder og belastning i et gitt område.
- Trafikksikkerheten utenfor og ved stedet.
- Støybelastning i område (teknisk støy)
- Andre servicetilbud i nærområde.

Et godt miljø i uteliv og bybilde avhenger av god planlegging og kompetent plassering av utesteder og konsepter.

Forslag til tiltak:

- Ved nyetablering av nattklubb kan det innføres en modell som vurderer konsekvensen i en risiko- og sårbarhetsanalyse. Hvor en gitt poengskala gir grunn til nærmere vurdering av søknaden
- Næringsetaten bør innhente uttalelse fra OBRE ved søknader om skjenke- og serveringsbevilling og/eller søker bør kunne fremlegge dokumentasjon på at lokalet er godkjent og brannsikkerhet ivaretatt før saksbehandlingen påbegynnes. Likeså bør bymiljøetaten og plan- og bygningsetaten få mulighet til å uttale seg vedrørende trafikksikkerhet, tilgjengelighet og byggetekniske tillatelser.

Høringsnotatets punkt 3.2 – spørsmålet om finansiering

For å bekjempe økonomisk kriminalitet og bruken av stråmenn er det nødvendig med større krav til finansieringsplan med tanke på å kunne dokumentere hvordan midlene er fremskaffet. Dette for å hindre hvitvasking og bruk av ulovlige midler. Stedet må fremvise en inntjeningskalkyle som viser hvilke planer de har for inntekter og utgifter i driften. Det er svært ressurskrevende for både kommunen og politiet å dokumentere stråmannsvirksomhet. Ved å fremlegge troverdig dokumentasjon i forkant av saksbehandlingen kan man luke ut de som ikke kan vise til hvor pengene kommer fra, og de som ikke kan redegjøre for forventede utgifter/inntekter. Søker må ha en realistisk driftsplan for serveringsstedet før søknad innleveres.

Svart omsetning foregår både på steder med bevilling og ved arrangement. Politiet ser med bekymring på såkalte "partyfikserere" som ikke ville hatt vandel til å stå med vesentlig innflytelse på et eget utested, men glir inn i bransjen og tjener store summer på å arrangere enkeltanledninger – gjerne på serveringssteder med eksisterende bevilling. Slike personer bør ikke kunne slippe til i utelivet. Utfordringen er at de ofte vet at de ikke har god nok vandel til å stå på papiret og vrir seg unna vandelskravet ved å benytte steder som har bevilling eller setter andre som skjenkeansvarlig i søknaden.

Arrangement og nattklubbkonsept åpner også for å ta betalt for inngang og garderobe. Disse tjenestene forhøyer sjansen for økonomisk kriminalitet da vi flere ganger har sett at pengene ikke blir registrert på godkjent kassesystem. Triksing av kasse er også en utfordring vi ser mer av og som kan være vanskelig å avdekke uten bistand fra skatteetaten og kemner. Politiet mener det er essensielt at det tette samarbeidet med skatteetaten og kemner opprettholdes og at kommunen utfører målrettede tverretatlige kontroller for å avdekke svart omsetning.

Forslag til tiltak

- Krav om detaljert finansieringsplan, inntjeningskalkyle og målretta kontroller.

Bydelsforsøket

For å oppnå et variert og mangfoldig uteliv fikk fem bydeler delegert myndighet til å fastsette åpningstid i egen bydel, jf. byrådets vedtak av 22.04.09. Oslo politidistrikt har ingen formening om hvordan denne ordningen fungerer, men har sett en antydning til at enkelte bydeler er mer liberale enn andre. Utover dette anses det som positivt at utelivstilbudet ikke samler seg opp i sentrumsområdet så lenge det ikke går ut over lokalmiljøet og beboerne for øvrig.

Avslutningsvis bemerkes det at Oslo politidistrikt ikke har anledning til å kommentere alle forslag og tiltak nevnt i høringsnotat og handlingsplanen. For at seriøse aktører skal etablerer seg er det viktig med tiltak som tetter smutthullene for de useriøse. Vi mener Næringsetaten kan iverksette flere tiltak før søknad blir innvilget i stedet for at myndighetene skal bruke store ressurser i etterkant.

Med hilsen

Audun Kristiansen
politinspektør

Saksbehandler:
Kristin C. Holen

Rusfeltets samarbeidsorgan
i Oslo og Akershus

Oslo 22/4-15

Innspill til alkoholpolitisk handlingsplan for Oslo kommune

Actis Oslo og Akershus ønsker et rikt uteliv der alle Oslos borgere og tilreisende kan ha det hyggelig og føle seg trygge. Vi er imidlertid ikke for at «alle seriøse aktører skal få etablere seg». Oslo er en liten by, og det er grenser for hvor mange bevillinger man kan gi! Det er ca. 1400 ordinære salgs- og skjenkebevillinger i Oslo i 2014 i følge tall fra Næringssetaten. Samtidig har hovedstaden 29 polutsalg. Tettheten av salgs- og utsalgssteder for alkohol er unik for hovedstaden, noe som gjenspeiler seg i forbruket. Den urbane kulturen innebærer et rikt fornøyesliv der alkohol spiller en viktig rolle (vin på kafé, drinker på bar og øl på kampen/konserten osv.). Oslo-borgere er også tilhengere av den kontinentale drikkekulturen med vin til maten midt i uka, samtidig som de ikke har gitt slipp på den urnorske helgefylla som dominerer landet forøvrig. En undersøkelse nylig gjennomført av Helsedirektoratet, viser at 36% av Oslos befolkning opplever seg utrygge i Oslo sentrum i helgene, og 21% sier at de ville gått oftere ut dersom det var mindre fulle folk i gatene.

Actis Oslo og Akershus ønsker IKKE at det skal serveres øl eller annen alkoholholdig drikk på idrettsarrangement. Idretten bør få være en alkoholfri sone, for å sitere Ole Einar Bjørndalen «*Drikkepresset mot barn og unge blir ikke mindre av at idretten sine gleder og helter stadig blir knyttet sammen med alkohol.*» Idrett er folkehelse og glede satt i system; alkohol er vår største trussel mot folkehelsen.

Vi ønsker bedre skjenkekontroller; i Oslo gjennomføres disse av politistudenter; ofte unge og usikre og med venner og bekjente blant personal og gjester på serveringsstedene. Det kan kanskje hjelpe å uniformere studentene, eller la kontrollørene opptre sammen med en ferdig utdannet politi.

Useriøse aktører i serverings/ utelivsbransjen bør miste sin bevilling for tre år ved alvorlig brudd på alkoholloven – herunder å la en annen part drive stedet for seg, omsette narkotika, ikke følge regler for lønn/ ansettelsesforhold, salg til mindreårige, og alvorlig grad av overskjenking. Ved gjentatt brudd bør sanksjonen være utestenging fra bransje på livstid. Loven må overholdes strengt, og vil virke avskrekkende på useriøse aktører.

Salutt bør videreføres og utvides, og alle aktører i utelivet må gjennomføre kurs. Om et serveringssted forandrer konsept underveis, må bevillingen trekkes tilbake, til det originale konseptet – som det ble gitt bevilling til – er på plass. Alt personale bør bestå en test i alkohollovens viktigste punkter; her tenker vi på overskjenking og aldersgrenser først og fremst - før de får lov til å arbeide med skjenking av alkoholholdig drikk. Det skal være ordnede ansettelsesforhold på alle salgssteder – kontrakter og fast ansettelsestid må være på plass.

Rusfeltets samarbeidsorgan
i Oslo og Akershus

Vi mener at dersom regelverket er tydelig og overholdes, samt at strenge sanksjoner er konsekvensen av brudd, så vil bransjen være forutsigbar for aktørene, og det vil være fullt mulig for seriøse aktører å etablere seg og drive steder der alle kan føle seg trygge på at de vil ha en hyggelig kveld uten vold eller overstadig berusede personer.

Actis OA er for differensierte skjenketider, men mener at skjenkestopp i Oslo generelt bør være klokken to. Forsøk fra både -inn og utland viser klar sammenheng mellom tidligere skjenkestopp og nedgang i skader, herværk og vold.

Videre mener vi at alle bydeler må pålegges å ha egne alkoholpolitiske handlingsplaner. Disse handlingsplanene bør også inneholde planer for skjenketider i bydelen, ha beskrevet hvor mange bevillinger som er det maksimale antall bydelen kan tillate, og planer for forebygging mot barn og unge i risikozonen for å utvikle problemer med rus/ alkohol og planer for å ivareta mindreårige i hjem med høyt alkoholkonsum: Det er i bydelene folk levere sine liv, og vi mener det er viktig å ha handlingsplaner som er lokalforankret i den enkelte bydel - skrivebordsdokumenter har ingen effekt. Våre undersøkelser har vist at ca. halvparten av bydelene har oppdaterte handlingsplaner, noen har handlingsplaner liggende ute på nett, men de er ikke lenger gjeldene, og hos noen bydeler klarer vi ikke å finne slike dokumenter i det hele tatt.

Tiltak som kan virke forebyggende og inkluderende kan være gratis leksehjelp, at bydelen (f.eks ved hjelp av Frivillighetssentral eller lignende) kjører barn til og fra aktiviteter etter skoletid, og at barn som har behov for fritidstilbud, men som vokser opp i en fattig familie, skal få delta i korps/ idrett/ ... uten å måtte betale for det.

Alle ungdomsskoler og videregående skoler bør ha kjentmann eller sosiallærer som deler av tiden er fritatt fra undervisningen, og som er tilgjengelige for elever som ønsker å melde sin bekymring for en skolekamerat, eller som selv ønsker en å snakke med.

Sist, men ikke minst, er det en fanesak for oss at ansvaret for kontroll av bevillingen flyttes fra næringsetat til sosialbyråd, slik at folkehelse vinner over næringslivets interesser!

Alkoholpolitisk handlingsplan for Oslo Kommune

Høringssvar fra Bryggeri- og Drikkevareforeningen (BROD)

BROD representerer om lag 96 prosent av ølproduksjonen i Norge og har pr i dag 84 medlemmer. Medlemsmassen spenner fra de store tradisjonelle bryggeriene, til gårds- pub og mikrobryggerier over hele landet.

BRODs medlemmer er i hovedsak produksjonsbedrifter som har liten direkte erfaring med problemstillinger på serveringsstedene, men vi representerer også 21 pub- og restaurantbryggerier hvorav seks i Oslo. Samtlige er forskånet for problemer knyttet til fyll, lovbrudd og uorden, men alle har naturligvis erfaring med skjenkekontroll. Vi setter derfor stor pris på muligheten til å uttale oss.

Generelt

Vi vil berømme Oslo Kommune for innretningen i handlingsplanen. Den viser respekt for serveringsbransjen som en (i hovedsak) seriøs næring, anerkjenner byens og innbyggernes ønske om et rikt og variert uteliv og griper samtidig tak i reelle utfordringer mht ordensproblemer og kriminalitet, i første rekke overskjenking og skjenking av mindreårige.

At fokuset på økonomisk kriminalitet vil styrkes, vil gi positive ringvirkninger også i forhold til skjenkepraksis på mange utesteder.

At man bygger videre på positive erfaringer fra SALUTT-prosjektet er også udelt positivt. Vi tror en avgjørende suksessfaktor er positivt og tillitsfullt samarbeid mellom aktørene i utelivet, politi og kontrollmyndigheter. En sunn praksis på serveringsstedene avhenger av en felles forståelse av utfordringene og forankring hos serveringspersonell og vakter.

Enkeltanledninger og idrettsarrangementer

Vi støtter prinsippet om strengere krav og styrket kontroll av arrangementer som er rettet mot mindreårige.

Når det gjelder alkoholservering på idrettsarrangementer, opplever vi at dette spørsmålet ofte er gjenstand for symbolpolitisk argumentasjon med omkvedet "idrett og alkohol hører ikke sammen". Dette er naturligvis korrekt når det gjelder mennesker involvert i trenings- og konkurranse-situasjoner, men for publikum er idrett underholdning på linje med konserter, teater osv. Vi støtter i hovedsak vurderingene i handlingsplanen, men kan ikke se gode argumenter for et bastant nei til skjenking i tilknytning til ordinære tribuneanlegg. Dette praktiseres i de fleste land uten å by på problemer. Imidlertid bør det stilles særlig strenge krav i forhold til overskjenking, gitt potensialet for tribunebråk.

Alkoholpolitiske målsettinger

Vi støtter uten forbehold de to overordnede målsettingene og mener handlingsplanen skisserer gode og målrettede tiltak.

Samtidig vil vi understreke nødvendigheten av tillitsfullt samarbeid mellom serveringssteder og kontrollmyndighet. Denne tilliten har i noen tilfeller blitt utfordret ved at kontroller har vært opplevd som utidige og slått ned på helt bagatellmessige forhold. Dels har det handlet om tidspunkt for kontroll av byråkratiske rutiner (midt i den mest hektiske tiden), dels om påståtte brudd på reklameforbudet, fx ved at man har dekorert med vintage reklameskilt.

Det er sterkt å beklage hvis kampen mot overskjenking og skjenking av mindreårige undergraves av kontroverser rundt småting.

Økonomisk kriminalitet

Vi støtter forslagene i handlingsplanen og antar at aktører med bredere erfaring med serveringsbransjen er nærmere til å gi ytterligere råd.

Vilkår og tidsbegrense bevillinger

STAD-prosjektet i Stockholm har angivelig god erfaring med å skjerpe kravene til opplæring av serverings- og vaktpersonell i takt med utvidet åpningstid. Vi støtter et slikt forslag, men forutsetter at det legges praktisk til rette slik at virksomheter og personell som er prisgitt uregelmessige arbeids- og åpningstider kan gjennomføre kurs uten at det går ut over jobben.

Vi støtter også prinsippet om at saker der det hersker tvil om oppfyllelsen av vandelskravet, kan resultere i begrenset bevillingstid / prøvetid. Slike begrensninger må imidlertid gis grundig, saklig begrunnelse og raskt oppheves hvis forutsetningene tilsier det.

Egnethet og konsept

De forhold som nevnes i § 1-7 vil i stor grad bygge på skjønsmessige vurderinger og lett gi opphav til konflikt mellom bevillingssøker og kommunen. Vi mener likevel at det må legges overordnet vekt på hensynet til byutvikling og sikkerhet. Erfaringen fra Oslo for noen år tilbake, viste også at ukritisk tildeling av skjenkebevillinger uten at slike forhold var tilstrekkelig hensyntatt, raskt førte til overopphoping av problemsteder på begrensede geografiske områder.

Ytterligere hensyn som bør vektlegges, overlater vi til andre å vurdere.

Vi mener også at det bør settes ulike vilkår for bevillingen for ulike konsepter. Det gjelder særlig kravet til vakthold, både i døra og i lokalene, for virksomheter som baserer seg på mange gjester, ren drikkeservering / diskotek og særlig henvender seg til ungdom.

Åpningstider

Det følger av resonnementet over at vi også støtter prinsippet om differensierte åpningstider, vurdert ut fra stedets karakter og geografiske beliggenhet.

I prinsippet har vi ingen motforestillinger mot døgnåpen servering, så lenge sikkerhet og kontroll er ivaretatt. Imidlertid stusser vi over problemstillingen, gitt den nasjonale skjenkestopp kl. 03.00.

Fokus under skjenkekontroll

Vi slutter oss til kommunens prioriteringsliste. Samtidig vil vi gjenta at mindre forhold som ikke er knyttet til ulovlig skjenking / konsum og/eller åpenbar kriminalitet fra gjester eller innehavere, ikke bør blåses opp hvis det kan undergrave den gjensidige tilliten.

Arrangementer rettet mot mindreårige.

Vi har ingen kommentarer til spørsmålet om meldeplikt.

Diskriminering

Vi støtter en streng praksis mot diskriminering. I tillegg til etnisk diskriminering, må søkelyset også rettes mot diskriminering pga seksuell legning, fysisk eller psykisk lidelse og kjønn.

Forutsigbarhet i inndragingssaker

Vi har ingen kommentarer.

Dialog og samarbeid

Som sagt: Den retningen som ligger i oppfølging av SALUTT-prosjektet har vår tilslutning.

Vi vil også legge vekt på at det gjennomføres en reell, løpende dialog, som ikke bare handler om at kommunen søker aksept hos serveringsstedene, men direkte involverer dem i å videreutvikle tiltak for å fremme hovedmålene om seriøs drift og trygg by. Dels kan det gjelde stedenes egne rutiner og håndtering av problemgjester, dels avdekking av klanderverdige forhold hos konkurrenter, dels opptredenen fra kontrollører og politi, dels forhold knyttet til byplanlegging, transport og infrastruktur.

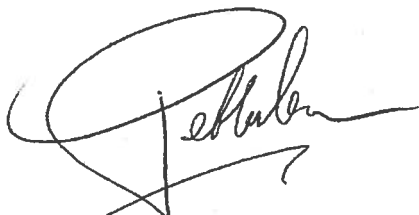
Uforsvarlig drift

Tidligere var en hovedinnvending mot kontrollørene at de gjennomførte hyppige, til dels ubehagelige kontroller på uproblematisk serveringssteder, men unngikk steder som var kjent for bråk. Det kan ha vært en unyansert beskyldning, men vi støtter uansett den linjen som presenteres i planen.

Bydelsforsøket

Vi har ikke forutsetninger for å bedømme dette forsøket.

Oslo 24. april 2015

Petter Nome

Direktør

Bryggeri- og drikkevareforeningen

Pb 7087 Majorstuen, 0306 Oslo

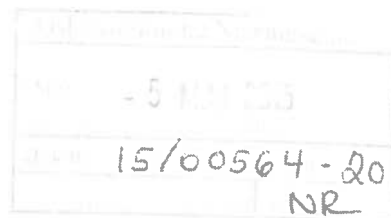
95 95 00 00

Oslo kommune
Brann- og redningsetaten

Næringsetaten
Postboks 745 Sentrum
0106 OSLO

Dato: 30.04.2015

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.):
201500254 - 2

Saksbeh.:
Jo Tangedal, tlf. 982 25 872

Arkivkode:

**HØRINGSUTTALELSE – ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG
BYDELSFORSØKET**

Det vises til brev 17.03.2015 med oversendelse av høringsnotat for alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket.

Brann- og redningsetaten har utelivsbransjen som satsningsområde i det brannforebyggende arbeidet på grunn av potensiale for en katastrofebrann med mange omkomne. Det har vært flere tilfeller av slike katastrofebranner, senest i Brasil 2013 hvor 230 personer omkom. Brannen i Gøteborg i 1998 hvor 63 ungdommer omkom i brann, viser at det også kan hende i Skandinavia.

På bakgrunn av den risikoen som utelivsbransjen utgjør er Brann- og redningsetaten av den oppfatning at brannsikkerheten må være ivaretatt ved utstedelse av skjenkebevillinger. Nedenfor følger en nærmere redegjørelse i henhold til ønsker om innspill i høringsnotatet.

Hovedmålsettinger og krav til skjenkebevilgning

For å oppnå de to overordnede målsettingene i alkoholpolitisk handlingsplan om en trygg by og et seriøst uteliv, må brannsikkerheten være ivaretatt ved innvilgelse av skjenkebevillinger.

For at en bygning som skal brukes til utelivsaktivitet skal være tilstrekkelig sikret mot brann må den være godkjent som forsamlingslokale etter gjeldene regler i plan- og bygningslovgivningen. Det er Plan- og bygningsetaten som forvalter plan- og bygningslovverket og gir tillatelse til bruk. Brann- og redningsetaten fører tilsyn med om lokalene oppfyller kravene først når de er tatt i bruk, da etter brann- og eksplosjonsvernlovgivningen.

Ved tilsyn avdekker etaten ofte at lokaler som benyttes til utelivsaktivitet ikke tilfredsstiller minimumskravene til brannsikkerhet. Typiske eksempler på feil som avdekkes under tilsyn er manglende/ikke fungerende brannalarmanlegg, branncelleinndeling, ledesystem, rømningsveier og for mange personer inne i lokalene. Spesielt betenkelig er dette da mange av utelivsobjektene i Oslo befinner seg i sentrumsnære områder med eldre bygningsmasse som pga. eldre byggeskikk er dårlig brannsikret.

Brann- og redningsetaten
www.bre.oslo.kommune.no
postmottak@bre.oslo.kommune.no
Tlf: 02 180

Postadresse:
Arne Garborgs plass 1
0179 Oslo

Besøksadresse:
Arne Garborgs plass 1
Inngang fra Grubbegata

Organisasjonsnr.
876 820 102
Bankgiro
1315.01.01284

For at Oslo skal være en sikker by må det, ved innvilgelse av skjenkebevilling, stilles krav til at lokalene er godkjent som forsamlingslokale/ serveringssted i sitt nåværende konsept. Et slikt krav vil også fremme seriøse aktører i markedet som er opptatt av å innrette seg lovlig, samt enkelt fjerne useriøse aktører.

Videre kan det ved innvilgelse av skjenkebevilling til en virksomhet som driver i et lokale som ikke er godkjent, oppfattes av virksomheten som om slik godkjenning allerede foreligger og dermed medvirker til ubevist brudd på plan- og bygningslovgivningen.

Ved å innføre overnevnte krav ved innvilgelse av søknad om skjenkebevilling vil man, i tråd med Oslo kommune intensjoner, skape oversiktlige og forutsigbare rammer for salg og skjenking av alkohol som sikrer at bevillingshaver ivaretar sitt ansvar og sine plikter ikke bare etter alkoholloven, men også etter annen relevant lovgivning, jf. høringsnotatets punkt 2.6. Det som kan være tilfelle i dag er at en virksomhet får innvilget skjenkebevilling og starter opp driften, men må stenge etter kun kort tid fordi Brann- og redningsetaten oppdager graverende mangler ved brannsikkerheten.

For å kontrollere om objektet er godkjent som forsamlingslokale kan det innføres krav om at virksomheten ved søknad om skjenkebevilling må sende inn dokumentasjon. Etter brann- og eksplosjonsvernlovgivningen er det eier av bygningen som skal dokumentere hvilke forutsetninger og begrensninger som ligger til grunn for byggverket, herunder om det er godkjent som forsamlingslokale og antall personer som kan oppholde seg i lokalene. Dersom eier selv ikke bruker bygget er det krav om at denne informasjonen viderefremmes til bruker/virksomhet. Det vil derfor ikke, etter gjeldene regelverk, påføre virksomheten noen ekstra byrde å dokumentere at lokalene er godkjent som forsamlingslokale, da denne informasjonen skal være viderefremmet til bruker/virksomhet før objektet tas i bruk.

Det er allikevel viktig å være klar over at vesentlig utvidelse av tidligere drift, eksempelvis endret konsept fra eksempelvis restaurant til nattklubb, med et betydelig høyere persontall og risiko kan være en søknadspliktig bruksendring etter bestemmelsene i plan- og bygningsloven, selv om det ikke er foretatt nye byggearbeider på eiendommen.

Konklusjon

Det må stilles krav til søker om å fremlegge dokumentasjon på at lokalene som skjenkebevillingen gjelder er godkjent som forsamlingslokale og oppfyller kravene i plan- og bygningslovgivningen. Eventuelt bør Plan- og bygningssetaten være høringsinstans i slike saker.

Med vennlig hilsen

Jon Myrfoldhaug
brannsjef

Hege Hammer
avdelingssjef

Oslo kommune
Bydel Alna
Bydelsadministrasjonen

Næringssetaten
Oslo kommune

Dato: 14.04.2015

Deres ref:
15/00564

Vår ref (saksnr):
201500339-3

Saksbeh:
Anne Langaard Jensen

Arkivkode:
944

**OVERSENDELSE AV HØRINGSNOTAT FOR ALKOHOLPOLITISK
HANDLINGSPLAN OG BYDELSFORSØKET.**

Bydel Alna har behandlet høringsnotatet for alkoholpolitisk handlingsplan i helse- og sosialkomiteen 25.03.2015.

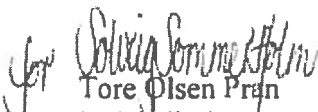
Helse- og sosialkomiteen er av bydelsutvalget delegert myndighet til å behandle søknader om skjenke og salgsbevilling fra forretninger og skjenkesteder i Bydel Alna.

Helse- og sosialkomiteen fattet følgende vedtak som er Bydel Alnas svar på høringen.

Vedtak (enstemmig)

1. Bydel Alna har få skjenkesteder for alkohol. Det har ikke vært søknader eller forespørsler om åpningstider ut over de retningslinjer som gjelder for Oslo kommune. Bydel Alna har ikke vedtatt egne retningslinjer for åpningstider ved skjenkestedene i bydelen.
2. Bydel Alna er positiv til den nye handlingsplanen og har ikke ytterligere kommentarer.
3. Helse- og sosialkomiteen mener det bør være krav om at alle steder der det serveres alkohol også skal tilby varierte alkoholfrie alternativer, både øl og vin.

Med hilsen

Tore Olsen Præn
bydelsdirektør

Bydel Alna
Bydelsadministrasjonen

Postadresse:
Postboks 116, Furuset
Trygve Lies plass 1
1001 Oslo
e-post postmottak@bal.oslo.kommune.no

Telefon 02 180
Telefaks 23 47 90 20

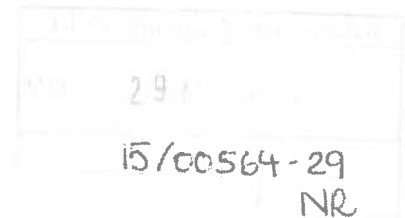
Bankkonto: 1315 01 00776
Org nr 970 534 644

www.oslo.kommune.no

Oslo kommune
Bydel Gamle Oslo
Bydelsadministrasjonen

Næringsetaten
Tollbugata 27
0157 OSLO

Dato: 28.05.2015

Deres ref:

Vår ref (saksnr):

Saksbeh:

Arkivkode:

2015/357-

Randi Nagelhus, 23431115

944.0

**OVERSENDELSE AV HØRINGSNOTAT - ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN
OG BYDELSFORSØKET**

Vedlagt oversendes protokoll fra bydelsutvalget vedrørende:
Høring – alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket.

Bydel Gamle Oslo

Randi Nagelhus
avdelingsdirektør

Vedlegg: Protokoll BU-sak 64/15

Bydel Gamle Oslo
Bydelsadministrasjonen

Besøksadresse:
Platousgate 16

Postadresse:
Postboks 9406 Grønland
0135 Oslo

Telefon : 02180
Telefaks: 23431001
Bankkonto: 13150100431
Org.nr.: 974778742

Internett: www.oslo.kommune.no

E-post: postmottak@bgo.oslo.kommune.no

Bydelsutvalget Gamle Oslo
Postadresse: Postboks 9406 Grønland, 0135 Oslo
Besøksadresse: Platous gate 16
Telefon. 02180
Internett: www.bgo.oslo.kommune.no

PROTOKOLLUTSKRIFT FRA BYDELSUTVALGETS MØTE 21.05.15

**BU-sak   HØRING- ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG
64/15   BYDELSFORSØKET**

Etter dette lyder Bydelsutvalgets vedtak:

1. Bydel Gamle Oslo har mange skjenkesteder. Bydelsutvalget mener det er viktig at det legges til rette for at disse følges opp slik at de etterlever lovverket, og at ordensproblemer og økonomisk kriminalitet forebygges.
2. Bydelsutvalget stiller seg positive til at dagens forsøksordning med lokal forskrift for åpningstider for serverings- og skjenkesteder i bydelen gjøres permanent.
3. BU ønsker seg flere næringspolitiske verktøy som lokal forskrift om servering- og skjenkebevilling for å sikre et variert lokalt uteliv.
4. Bydelsforsøket har vært positivt for å legge til rette for god lokal næringspolitikk for skjenkesteder.
5. Bydelsutvalgene bør få myndighet til å fatte vedtak i saker om serverings- og skjenkebevillinger etter innstilling fra Næringssetaten.
6. Alkoholpolitisk tiltaksplan har som mål å redusere og begrense de samfunnsmessige kostnader som skyldes forbruk av alkohol.
7. Tribunekulturen ved idrettsarrangementer skal være trygg, familievennlig og alkoholfri. Ingen skjenkebevillinger i tilknytning til idrettsanlegg og idrettsarrangementer.
8. Oslo kommune må samarbeide med næringen og relevante interesseorganisasjoner for å finne ytterligere tiltak som bedrer utelivstilbudet for personer med bevegelseshemming. Byrådet bør utvikle et eget vertskapsbevis for serveringssteder og skjenkesteder med universell utforming.
9. Alvorlige brudd på arbeidsmiljøloven må medføre inndragning av serverings- og/eller skjenkebevilling.
10. Kontrollene med serverings- og skjenkesteder må også omfatte ansettelseskontrakter og at arbeidsgiver har sørget for at alle som arbeider der har lovbestemt yrkesskadeforsikring.
11. Alkoholpolitisk handlingsplan bør vedtas av bystyret og ikke bare av byrådet.

12. Oslo kommune bør innføre en ordning der innehavere av skjenkebevilling ikke kan betale med kontanter når de gjør alkoholinnekjøp til skjenkestedet.

avdelingsdirektør

Oslo kommune
Bydel Grünerløkka
Bydelsadministrasjonen

Næringsetaten
postmottak@nae.oslo.kommune.no

Dato: 19.05.2015

Deres ref:
t 15/00564-3

Vår ref (saksnr):
201290487-11

Saksbeh:
Tone Thorsen, 90180809

Arkivkode:
042

HØRING - ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG BYDELSFORSØKET

Bydelsutvalget Grünerløkka vedtok i møte 7. mai 2015 (sak 57/15) følgende høringsuttalelse:

1. Bydel Grünerløkka støtter en videreføring av gjeldende alkoholpolitisk handlingsplan med de hovedmål, delmål og tiltak som eksisterer i dag.
2. Bydel Grünerløkka støtter de nye overordna politiske målsettinger der økt fokus på bekjemping av økonomisk kriminalitet i utelivet skal sikre seriøs drift av serverings- og skjenkesteder og Oslo som en trygg hovedstad.
Skjerpede tiltak for å bekjempe økonomisk kriminalitet i serveringsbransjen vil også bedre kontrollen med bedriftenes anskaffelse av, salg og skjenking av alkohol.
Koordinerte aksjoner der mattilsynet, helsemyndigheter, arbeidstilsynet og skattemyndighetene deltar, vil fremme seriøs serveringsvirksomhet.
Bydel Grünerløkka støtter Oslo kommunes overordnede alkoholpolitiske målsetninger.
Bydel Grünerløkka ber kommunen om å legge inn ekstra innsats i kontrollapparatet på steder med hyppig uro. Det bør spesielt legges vekt på et bredere samarbeide med Politiet og Næringsetaten.
3. Bydel Grünerløkka har høstet gode erfaringer med bydelsforsøket og mener at ordningen både fremstår som et hensiktsmessig virkemiddel for å gi bydelsutvalgene/ lokaldemokratiet påvirkning på utviklingen i egen bydel, samt ivareta beboerinteressene gjennom åpningstidsforskriften. Bydel Grünerløkka ønsker at ordningen med lokal åpningstidsforskrift på bydelsnivå videreføres.

I høringsnotatet på side 13 står det at «Bydelsutvalget er bydelens folkevalgte organ med ansvar for de desentraliserte kommunale oppgavene, og skal føre tilsyn og kontroll med bydelsadministrasjonen og tjenestene som utføres der. Lokaldemokratiet er nært knyttet til det lokale selvstyret. Bydelsutvalgene sikrer innbyggerne bedre innflytelse over egen hverdag.». Bydelen er helt enig i dette og fremholder at de lokale avveiningene som må tas mellom ulike interesser dekkes godt av de lokale prosessene i bydelene. Det er kortere vei for beboerne og andre gjennom høringsuttalelser, åpen

Bydel Grünerløkka
Bydelsadministrasjonen

Postadresse:
Postboks 2128 Grünerløkka
0505 Oslo
E-post:
postmottak@bga.oslo.kommune.no

Telefon: 02180
Telefaks: 23 42 26 01

Bank: 1315 01 00 326
Orgnr: 870 534 612
Internett:
www.bga.oslo.kommune.no

halvtime og direkte kontakt enn det er til bystyrets representanter eller Næringssetaten. Det er også rom for lokale tilpasninger som f.eks. lengre åpningstider i helgene enn på ukedagene.

Et variert og mangfoldig uteliv i bydelene omfatter også mange andre aktiviteter enn salg og skjenking av alkohol. Det er viktig det at det ved utendørs arrangementer blir strengere praksis for salg av alkohol til deltakere og publikum. Bydelen må oppmuntre til alkoholfrie arrangementer og en strammere skjenkepolitikk ved slike arrangementer. Dette er til beste for barn og ungdom, for kultur-, fritids- og idrettsaktivitetene, og for publikum og nabolaget til arrangementene.

Næringsdrivende og eiendomsutviklere møter uklare regler om serverings- og skjenketider i bydelene ved at sentrale gater er unntatt fra bydelsorganenes påvirkning i slike saker og regnes som utvidelser av skjenkeringen (såkalte skjenkeblekksprutarmer). Bydel Grünerløkka ber om 1) at skjenkeringen ikke skal omfatte områder i vår bydel og 2) at bydelen kan innlemme disse områder i en revidert åpningsforskrift for bydelen etter utløpet av den nåværende prøveperioden.

Den store økningen i byens innbyggertall, boliger og arbeidsplasser stiller store krav til utbygging av et variert og mangfoldig uteliv i nye, tette områder og til en ytterligere fortetting i etablerte byområder.

Med den nåværende arbeidsdelingen mellom Næringssetaten og bydelene med egen åpningstidsforskrift hvor bydelene fastsetter maksimale åpningstider for ulike områder mens Næringssetaten utøver skjønnet i hvert enkelt tilfelle kan ikke bydelen se at bydelsforsøket er til hinder for et variert og mangfoldig uteliv. Dette fordi det er Næringssetaten og ikke bydelene som bestemmer hvilke steder og konsepter som får tillatelse. Men det er klart at bydelene kan sette noen ytre rammer som kan være restriktive og kanskje ikke muliggjøre alle varianter av et variert og mangfoldig overalt. Men dette er da etter en avveining av ulike hensyn.

Det er også spurt om bydelenes interesser vil ivaretas bedre i en felles åpningstidsforskrift for Oslo kommune med sterk lokal forankring. Her er det uklart hva som menes med sterk lokal forankring så det er vanskelig å svare konkret på spørsmålet. Bydelen vil allikevel trekke opp noen problemstillinger. Hvis det menes at bydelene i større grad enn i dag skal påvirke åpningstidene i hvert enkelt tilfelle blir det et meget uklart grensesnitt mellom Næringssetaten og bydel hvor det bl.a. er vanskelig å definere hva sterk lokal forankring er og dette frarådes.

En annen modell er at bydelen sammen med byrådet kan definere hvilke områder av bydelen som skal ha hvilke åpningstider. Hvis det videre antas at dette skal gjøres i en noenlunde generell forskrift ala dagens vil det være vanskelig å orientere seg for interessentene hva som til enhver tid gjelder hvor. Allerede i dag er det meget vanskelig uten god innsikt å finne ut om et sted ligger i det utvidete sentrumsområdet eller ikke. Videre vil dette også neppe ligge fast over tid – noe som øker sannsynligheten for tvister omkring dette med likebehandling. Bydelen mener at dette derfor vel så godt kan gjøres med bydelsvise forskrifter. Men det bør tilstrebes en standardisering mellom disse slik at begrepsapparat, måter å beskrive områder etc. blir likere mellom de bydelsvise forskriftene.

4. Bydel Grünerløkka ser ingen prinsipiell grunn til å nekte skjenking 1. mai og 17. mai så lenge naboers krav til nattefred er ivaretatt.

Bydelsutvalget hadde følgende behandling av saken:

Bydelsdirektørens forslag til høringsuttalelse:

1. *Bydel Grünerløkka støtter en videreføring av gjeldende alkoholpolitisk handlingsplan med de hovedmål, delmål og tiltak som eksisterer i dag.*
2. *Bydel Grünerløkka støtter de nye overordna politiske målsettinger der økt fokus på bekjemping av økonomisk kriminalitet i utelivet skal sikre seriøs drift av serverings- og skjenkesteder og Oslo som en trygg hovedstad.*
3. *Bydel Grünerløkka har høstet gode erfaringer med bydelsforsøket og mener at ordningen både fremstår som et hensiktsmessig virkemiddel for å gi bydelsutvalgene/ lokaldemokratiet påvirkning på utviklingen i egen bydel, samt ivareta beboerinteressene gjennom åpningstidsforskriften. Bydel Grünerløkka ønsker at ordningen med lokal åpningstidsforskrift på bydelsnivå videreføres.*

Helse- og sosialkomiteen innstiller til bydelsutvalget å fatte følgende høringsuttalelse:

1. Bydel Grünerløkka støtter en videreføring av gjeldende alkoholpolitisk handlingsplan med de hovedmål, delmål og tiltak som eksisterer i dag.
2. Bydel Grünerløkka støtter de nye overordna politiske målsettinger der økt fokus på bekjemping av økonomisk kriminalitet i utelivet skal sikre seriøs drift av serverings- og skjenkesteder og Oslo som en trygg hovedstad.
Skjerpede tiltak for å bekjempe økonomisk kriminalitet i serveringsbransjen vil også bedre kontrollen med bedriftenes anskaffelse av, salg og skjenking av alkohol. Koordinerte aksjoner der mattilsynet, helsemyndigheter, arbeidstilsynet og skattemyndighetene deltar, vil fremme seriøs serveringsvirksomhet.
Bydel Grünerløkka støtter Oslo kommunes overordnede alkoholpolitiske målsettinger. Bydel Grünerløkka bør be kommunen om å legge inn ekstra innsats i kontrollapparatet på steder med hyppig uro. Da spesielt bør det legges vekt på et bredere samarbeide med Politiet, og Næringsetaten.
3. Bydel Grünerløkka har høstet gode erfaringer med bydelsforsøket og mener at ordningen både fremstår som et hensiktsmessig virkemiddel for å gi bydelsutvalgene/ lokaldemokratiet påvirkning på utviklingen i egen bydel, samt ivareta beboerinteressene gjennom åpningstidsforskriften. Bydel Grünerløkka ønsker at ordningen med lokal åpningstidsforskrift på bydelsnivå videreføres.
Et variert og mangfoldig uteliv i bydelene omfatter mange andre aktiviteter enn salg og skjenking av alkohol. Det er viktig det at det ved utendørs arrangementer blir strengere praksis for salg av alkohol til deltakere og publikum. Bydelen må oppmuntre til alkoholfrie arrangementer og en strammere skjenkepolitikk ved slike arrangementer.

Dette er til beste for barn og ungdom, for kultur-, fritids- og idrettsaktivitetene, og for publikum og nabolaget til arrangementene.

Næringsdrivende og eiendomsutviklere møter uklare regler om serverings- og skjenketider i bydelene ved at sentrale gater er unntatt fra bydelsorganenes påvirkning i slike saker og regnes som utvidelser av skjenkeringen (såkalte skjenkeblekksprutarmer). Bydel Grünerløkka ber om 1) at skjenkeringen ikke skal omfatte områder i vår bydel og 2) at bydelen kan innlemme disse områder i en revidert åpningsforskrift for bydelen etter utløpet av den nåværende prøveperioden.

Den store økningen i byens innbyggertall, boliger og arbeidsplasser stiller store krav til utbygging av et variert og mangfoldig uteliv i nye, tette områder og til en ytterligere fortetting i etablerte byområder. Bydel Grünerløkka ber om 1) at det utredes å innføre et maksimumstak for antall skjenkesteder i bestemte, nærmere avgrensede deler av byen, og 2) at det avklares hvilke områder som kan få utvidede tider for skjenking ute og inne.

Bydel Grünerløkka ser ingen prinsipiell grunn til å nekte skjenking 1. mai og 17. mai så lenge naboers krav til nattefred er ivarettatt.

I høringsnotatet på side 13 står det at «Bydelsutvalget er bydelens folkevalgte organ med ansvar for de desentraliserte kommunale oppgavene, og skal føre tilsyn og kontroll med bydelsadministrasjonen og tjenestene som utføres der. Lokaldemokratiet er nært knyttet til det lokale selvstyret. Bydelsutvalgene sikrer innbyggerne bedre innflytelse over egen hverdag.». Bydelen er helt enig i dette og fremholder at de lokale avveiningene som må tas mellom ulike interesser dekkes godt av de lokale prosessene i bydelene. Det er kortere vei for beboerne og andre gjennom høringsuttalelser, åpen halvtime og direkte kontakt enn det er til bystyrets representanter eller Næringsetaten. Det er også rom for lokale tilpasninger som f.eks. lengre åpningstider i helgene enn på ukedagene.

Med den nåværende arbeidsdelingen mellom Næringsetaten og bydelene med egen åpningstidsforskrift hvor bydelene fastsetter maksimale åpningstider for ulike områder mens Næringsetaten utøver skjønnet i hvert enkelt tilfelle kan ikke bydelen se at bydelsforsøket er til hinder for et variert og mangfoldig uteliv. Dette fordi det er Næringsetaten og ikke bydelene som bestemmer hvilke steder og konsepter som får tillatelse. Men det er klart at bydelene kan sette noen ytre rammer som kan være restriktive og kanskje ikke muliggjøre alle varianter av et variert og mangfoldig overalt. Men dette er da etter en avveining av ulike hensyn.

Det er også spurt om bydelenes interesser vil ivaretas bedre i en felles åpningstidsforskrift for Oslo kommune med sterk lokal forankring. Her er det uklart hva som menes med sterk lokal forankring så det er vanskelig å svare konkret på spørsmålet. Bydelen vil allikevel trekke opp noen problemstillinger. Hvis det menes at bydelene i større grad enn i dag skal påvirke åpningstidene i hvert enkelt tilfelle blir det et meget uklart grensesnitt mellom Næringsetat og bydel hvor det bl.a. er vanskelig å definere hva sterk lokal forankring er og dette frarådes.

En annen modell er at bydelen sammen med byrådet kan definere hvilke områder av bydelen som skal ha hvilke åpningstider. Hvis det videre antas at dette skal gjøres i en noenlunde generell forskrift ala dagens vil det være vanskelig å orientere seg for interessentene hva som til enhver tid gjelder hvor. Allerede i dag er det meget vanskelig uten god innsikt å finne ut om et sted ligger i det utvidete sentrumsområdet eller ikke. Videre vil dette også neppe ligge fast over tid – noe som øker sannsynligheten for tvister omkring dette med likebehandling. Bydelen

mener at dette derfor vel så godt kan gjøres med bydelsvise forskrifter. Men det bør tilstrebes en standardisering mellom disse slik at begrepsapparat, måter å beskrive områder etc. blir likere mellom de bydelsvise forskriftene.

Forslag fra Rødt:

Bydelen konstaterer at forslaget til handlingsplan omtrent utelukkende tar for seg de næringspolitiske sidene ved alkoholomsetning. Det viktigste kan synes å gi bransjen et best mulig omdømme. Vi mener det er viktig og nødvendig at en alkoholpolitisk handlingsplan også omfatter helsemessige og sosialpolitiske aspekter, jf alkohollovens formålsparagraf. Planen bør ha et atskillig mer helhetlig perspektiv på rus generelt og alkohol spesielt. Blant annet bør planen ha som et mål at «totalforbruket av alkohol blant kommunens befolkning skal ha blitt redusert med minst 10 prosent» i løpet av planperioden. Vi kan ikke se at de forhold som det henvises til som hinder er nok for ikke å sette seg en slik målsetning.

Bydelen mener at Oslos alkoholpolitikk må være kunnskapsbasert og forholde seg til den omfattende forskning som finnes om alkoholens skadevirkninger. Undersøkelser viser at alkoholen i europeisk sammenheng utgjør den tredje viktigste helserisikoen, mens den kommer på femteplass i global sammenheng.

I en fersk rapport har Verdens helseorganisasjon (WHO) tatt for seg alkoholforbruk og konsekvensen av det i alle de 194 medlemsstatene. Ifølge rapporten koster skadelig alkoholbruk 3,3 millioner mennesker livet hvert år. Det utgjør 5,9 prosent av alle dødsfall. I tillegg til risiko for å utvikle avhengighet, bidrar alkohol til økt risiko for å utvikle mer enn 200 sykdommer, heter det i «Global status report on alcohol and health 2014». Sammenhengen mellom økt tilgjengelighet til alkohol og økt alkoholkonsum er godt dokumentert. Med økt konsum følger flere alkoholskader; små og store fylleskader, avhengighet, personlige tragedier, vold, barnemishandling, utgifter til behandling av både småskader og behandling av de som blir avhengige, rehabilitering, økte sosiale trykdeordninger osv. Av disse grunner er det at alkohol ikke behandles som en ordinær vare.

Høringsutkastet har ikke statistikkgrunnlag for å fastlegge en alkoholpolitikk. Det nevnes for eksempel ikke noen tall for generell alkoholbruk. Når det gjelder statistikk over alkoholens negative sider, omtales bare vold – ikke sykdom, ulykker, sosiale og yrkesmessige problemer eller andre skadevirkninger. Også voldsstatistikken er svært tvilsom. Det finnes nokså omfattende forskning på dette feltet, som blant annet tilsier at en generell forbruksøkning på en liter rein alkohol per voksen, gir ei økning i voldstilfeller på 8 prosent (Elin K Bye, Addiction 2007). For å kunne drøfte og fastsette en nøktern alkoholpolitikk er det nødvendig å ha et fyldig bakgrunnsmateriale. Det er uvisst om Byrådsavdelingen for kultur og næring mangler forståelse for dette, eller om det av noen grunn bevisst lar være å ta med tall om dette.

Bydel Grünerløkka er bekymra over den økende alkoholbruken blant ungdom under 18 år. Det er særlig blant de eldste ungdommene det er økning. Juventes uformelle skjenkekontroll at ca. 1/4 av ungdommene som prøver, får kjøpt øl uten vanskeligheter – dette gjelder helt ned i tolvåringer. Vi mener dette er et problem som kommunen bør ta tak i, og som derfor bør drøftes mer i handlingsplanen.

Som tiltak foreslås det å vurdere en prøveordning med salg over disk.

Videre vil bydelen kommentere:

Vi mener det må være en selvfølge at det legges avgjørende vekt på bydelenes høringsuttalelser.

Vi mener at plantegninger ved søknad om bevilning må bli obligatoriske og at kravet til kvaliteten på tegningene bedres.

Det er ønskelig å trekke arbeidstilsynet sterkere inn i kontrollvirksomheten med sikte på å få klarhet i ansattes arbeidsvilkår ved vurdering av bevillinger. For at et sted skal oppfylle krava til vertskapsbevis, må det dokumenteres at det foreligger arbeidskontrakter med alle ansatte og at disse har arbeidsvilkår og arbeidsmiljø i samsvar med gjeldende HMS-forskrifter.

Det er ikke ønskelig med servering av øl eller annen alkohol på idrettsarrangementer.

Vi ønsker en sterkere vektlegging fra kommunen på at det offentlige rom (f.eks parkene) skal være alkoholfritt.

Vi ønsker at plan- og bygningsetaten skal trekkes sterkere inn i de koordinerte kontrollaksjonene.

Det bør vurderes oppretta et sentralt og lett tilgjengelig register over anmerkninger og klager på serverings- og salgssteder. Dette må i utgangspunktet være åpent for allmennheten.

Det er i dag etter alkoholloven ikke mulig å stille krav om universell utforming til skjenkesteder. Kommunen bør arbeide for at det blir mulig å stille slike krav.

Det er ikke ønskelig med døgnåpne serverings- og skjenkesteder.

Meldeplikt for arrangementer rettet mot mindreårige bør ikke fjernes.

Bydelsforsøket har ført til flere klager fra engasjerte beboere på at bydelsutvalget har gitt utvidet åpningstid, der det ikke burde vært gitt. For at bydelsforsøket skal gi fullstendig virkning så bør det utvidet sentrumsområde (skjenkeblekkspruten) avvikles.

Bydelsforsøket har liten eller ingen betydning for et variert og mangfoldig uteliv. Det ville heller være å sette tak på antall skjenkesteder. Krav om flere steder uten skjenking og andre alkoholfrie møteplasser.

Forslag fra Arbeiderpartiet fremmet i møtet:

Helse- og sosialkomiteens innstilling, punkt 3,3. avsnitt, siste setning strykes.

Voteringsorden:

Det ble først stemt over R's forslag. Deretter A's forlag.

Så ble det stemt over komiteens resterende innstilling.

Til slutt ble det stemt over å gi bydelsdirektøren sammen med Knut Tvedten redaksjonell fullmakt.

Votering:

1. R's forslag falt med 1 (1 R) stemme.
2. A's forslag vedtatt med 14 (5 A, 4 H, 2 SV, 2 V, 1 MDG) stemmer mot 1 (1 R) stemme.

3. HSK's resterende innstilling vedtatt med 14 (5 A, 4 H, 2 SV, 2 V, 1 MDG) stemmer mot 1 (1 R) stemme.
4. Forslag om redaksjonell fullmakt til å redigere vedtatte uttalelse enstemmig gitt til bydelsdirektøren og Knut Tvedten.

Med hilsen

Heidi Larssen
bydelsdirektør

Lise Olsen
sekretær, bydelsutvalget

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Fra: Liv-Marit Nikolaisen
Sendt: 13. mai 2015 15:47
Til: Postmottak Næringssetaten
Emne: Deres ref.: 15/00564 - Alholpolitisk handlingsplan
Vedlegg: Skannet på en flerfunksjonsmaskin fra Xerox.pdf

Kategorier: Shintosh

Vedlegger her vedtak fattet i Frogner bydelsutvalg 12.05.2015 i ovennevnte sak.

Vennlig hilsen
Liv-Marit Nikolaisen
helsekonsulent/BU-sekretær
Bydel Frogner
Telefon: 23 42 49 61

-----Original Message-----

From: livmarit.nikolaisen@bfr.oslo.kommune.no [mailto:livmarit.nikolaisen@bfr.oslo.kommune.no]
Sent: Wednesday, May 13, 2015 3:29 PM
To: Liv-Marit Nikolaisen
Subject: Skannet på en flerfunksjonsmaskin fra Xerox

Åpne det vedlagte dokumentet. Det ble skannet og sendt til deg ved hjelp av en flerfunksjonsmaskin fra Xerox.

Filtype til vedlegg: pdf, Flersiders

Plassering av flerfunksjonsmaskin:
Enhetsnavn: PR712257

Hvis du vil ha mer informasjon om Xerox-produkter og -løsninger, går du til <http://www.xerox.com>.

Oslo kommune
Bydel Frogner
Bydelsadministrasjonen

Næringssetaten
Tollbugata 27

0157 Oslo
postmottak@nae.oslo.kommune.no

Dato: 13.05.2015

Deres ref:
15/00564-

Vår ref (saksnr.):
15/202-

Saksbeh.: 23 42 49 61
Liv-Marit Nikolaisen

Arkivkode:

**VEDR.: ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG BYDELSFORSØKET –
HØRINGSUTTALELSE**

Bydelsutvalget fattet i sitt møte 12.05.2015 følgende vedtak:

**SAK 96/15 ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG
BYDELSFORSØKET – HØRING**

Bydelsutvalgets vedtak er følgende:

Frogner bydelsutvalg støtter de to hovedmålene for Oslo kommunes overordnede alkoholpolitikk. Bydelsutvalget mener at kommunens samlede forvaltning av alkoholloven og skjenkepolitikken har vært god. Mange gode nye tiltak har medført en tryggere og hyggeligere by, med færre useriøse aktører i utelivet.

Høringsbrevet 2.5

Frogner bydelsutvalg ønsker ikke at det åpnes for alkoholservering i tilknytning til idrettsarrangementer som retter seg mot barn og unge.

Høringsbrevet 3.2

Frogner bydelsutvalg ønsker at SALUTT-ordningen utvides til bydelen. Dette vil være viktig for å hindre useriøs drift og økonomisk kriminalitet.

Høringsbrevet 3.4

Frogner bydelsutvalg ser at det blir vanskelig å vurdere konsept og egnethet. Dette er et arbeid Næringssetaten bør fortsette å ha. Vi vil ikke ha mulighet til å gå inn å skaffe personopplysninger, men bør heller forvalte retningslinjene på et overordnet plan.

Høringsbrevet 3.5

Frogner bydelsutvalg ser at det er mest hensiktsmessig at det er Oslo kommune som bestemmer skjenketiden, enten dette er 01, 03 eller døgnåpent.

Bydel Frogner
Besøksadresse:
Sommerrogt 1, inngang
Henrik Ibsens gate

Postadresse:
Postboks 2400 Solli
0201 Oslo
E- post: postmottak@bifz.oslo.kommune.no

Telefon: 02 180
Telefaks: 23 42 49 01

Bankkonto: 1315 01 00032
Org. nr 874 778 702

Høringsbrevet 4.1

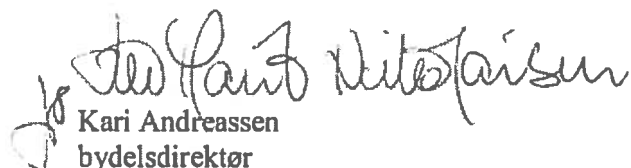
Frogner bydelsutvalg anser at kommunen har tilstrekkelige tiltak for arrangementer rettet mot mindreårige, og støtter at dette punktet fjernes fra planen.

Høringsbrevet 5.1

Frogner bydelsutvalg er av den oppfatning at bydelsforsøket har vitalisert den lokale medbestemmelsen og ført beslutningene nærmere dem som bor i bydelen. Frogner bydelsutvalg ønsker at denne ordningen fortsetter.

Frogner bydelsutvalg legger til grunn at gjeldende bygningstekniske forskrift hensyntas ved etablering av serveringssteder i nye bygg.

Med hilsen

Kari Andreassen
bydelsdirektør

Arkivsak: 201500242
Arkivkode: 944
Saksbeh: Jan Nordahl

Saksgang	Møtedato	Sak nr.
Helse- og sosialkomitee	28.04.15	22/15
Bydelsutvalget	07.05.15	47/15

ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG BYDELSFORSØKET - HØRING

BYDELSDIREKTØRENS FORSLAG TIL VEDTAK

Til komiteer og råd:

Den innstillingen som legges frem for bydelsutvalget, anbefales vedtatt.

Til bydelsutvalget:

- Bydelsutvalget i Bydel Nordstrand slutter seg til de hovedmål, delmål og tiltak som fremkommer av gjeldende alkoholpolitiske plan. Spesiell vekt bør legges på videreføring av pkt 6.3 om alkoholfrie arenaer i Oslo og fremfor alt forbud mot skjenkebevilling til arrangementer som retter seg mot barn og unge.*
- For å nå de målene som fremkommer av byrådets budsjett for 2015 må det gjennomføres intensiv kontroll og forsterket veiledning. Kontrollene bør skje ved videreutvikling og forsterkning av samarbeidet mellom Næringsetaten, Politiet, Skatteetaten og Oslo kemnerkontor. Det bør være lett å miste bevilling ved uregelmessigheter.*
- Med tanke på høringsnotatets pkt 3.4 mener bydelsutvalget at alkoholovens § 1-7a gir gode kriterier for vurdering av hvorvidt bevilling skal gis, og omfatter både samfunnsinteresser, lokale alkoholpolitiske vurderinger, vurderinger av skjenkestedet og vurdering av søkerens egnethet.*
- Bydelsutvalget legger vekt på at det er næringsfrihet i byen, og mener det bør være like vilkår for bevillingen, uavhengig av hva slags konsept bevillingen gjelder (jfr høringsnotatets pkt 3.4).*
- Bydelsutvalget går imot døgnåpne serverings- og skjenkesteder, men mener samtidig at 1. mai og 17. mai kan ha ordinære skjenketider.*
- Bydelsutvalget anbefaler at punktet om særskilt meldeplikt for arrangementer rettet mot mindreårige fjernes (gjeldende alkoholpolitiske handlingprogram pkt 6.2.2). Dette hensynet kan ivaretas slik det beskrives i høringsnotatets pkt 4.1.*
- For Bydel Nordstrands vedkommende mener bydelsutvalget at de gjeldende, differensierte åpningstidene er tilstrekkelige. Bydel Nordstrand ser ikke behovet for en egen åpningstidsforskrift for bydelen. Derimot kan det gjerne innføres en felles åpningstidsforskrift for Oslo kommune med sterk lokal forankring og mulighet for lokal tilpasning.*

VEDTAK I KOMITEER, RÅD OG UTVALG

Helse- og sosialkomiteens behandling:

Knut Hedemann (A) fremmet følgende alternative forslag:

Den innstillingen som legges fram for bydelsutvalget anbefales vedtatt for punktene 1 til og med 5 og punkt 7.

Nytt punkt 6:

Bydelsutvalget anbefaler ikke at punktet om særskilt meldeplikt for arrangementer rettet mot mindreårige fjernes. Det vises til begrunnelsen i gjeldende alkoholpolitisk handlingsplan punkt 6.2.2, side 5, og helsedirektoratets uttalelse i denne sammenheng. Beskrivelsen av tiltakene i høringsnotatets punkt 4.1., side 11, vil sammen med meldeplikt gi en god kontroll av slike arrangementer.

Votering:

Bydelsdirektørens forslag til vedtak, punktene 1-5 og punkt 7 ble enstemmig vedtatt. Ved alternativ votering mellom Knut Hedemanns (A) alternative forslag til nytt punkt 6 og bydelsdirektørens forslag, fikk Knut Hedemanns (A) forslag 3 stemmer (1 A, 1 SV, 1 KrF) og falt. Bydelsdirektørens forslag ble vedtatt med 5 stemmer (1 A, 2 H, 1 FrP, 1 V).

Helse- og sosialkomiteens vedtak:

1. *Bydelsutvalget i Bydel Nordstrand slutter seg til de hovedmål, delmål og tiltak som fremkommer av gjeldende alkoholpolitiske plan. Spesiell vekt bør legges på videreføring av pkt 6.3 om alkoholfrie arenaer i Oslo og fremfor alt forbud mot skjenkebevilning til arrangementer som retter seg mot barn og unge.*
2. *For å nå de målene som fremkommer av byrådets budsjett for 2015 må det gjennomføres intensiv kontroll og forsterket veiledning. Kontrollene bør skje ved videreutvikling og forsterkning av samarbeidet mellom Næringsetaten, Politiet, Skatteetaten og Oslo kemnerkontor. Det bør være lett å miste bevilning ved uregelmessigheter.*
3. *Med tanke på høringsnotatets pkt 3.4 mener bydelsutvalget at alkohollovens § 1-7a gir gode kriterier for vurdering av hvorvidt bevilning skal gis, og omfatter både samfunnsinteresser, lokale alkoholpolitiske vurderinger, vurderinger av skjenkestedet og vurdering av søkerens egnethet.*
4. *Bydelsutvalget legger vekt på at det er næringsfrihet i byen, og mener det bør være like vilkår for bevilningen, uavhengig av hva slags konsept bevilningen gjelder (jfr høringsnotatets pkt 3.4).*
5. *Bydelsutvalget går imot døgnåpne serverings- og skjenkesteder, men mener samtidig at 1. mai og 17. mai kan ha ordinære skjenketider.*
6. *Bydelsutvalget anbefaler at punktet om særskilt meldeplikt for arrangementer rettet mot mindreårige fjernes (gjeldende alkoholpolitiske handlingsprogram pkt 6.2.2). Dette hensynet kan ivaretas slik det beskrives i høringsnotatets pkt 4.1.*
7. *For Bydel Nordstrands vedkommende mener bydelsutvalget at de gjeldende, differensierte åpningstidene er tilstrekkelige. Bydel Nordstrand ser ikke behovet for en egen åpningstidsforskrift for bydelen. Derimot kan det gjerne innføres en felles åpningstidsforskrift for Oslo kommune med sterk lokal forankring og mulighet for lokal tilpasning.*

BYDELSUTVALGETS BEHANDLING

Ingen forslag fremmet

Votering:

Bydelsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt

Vedtak:

1. *Bydelsutvalget i Bydel Nordstrand slutter seg til de hovedmål, delmål og tiltak som fremkommer av gjeldende alkoholpolitiske plan. Spesiell vekt bør legges på videreføring av pkt 6.3 om alkoholfrie arenaer i Oslo og fremfor alt forbud mot skjenkebevilling til arrangementer som retter seg mot barn og unge.*
2. *For å nå de målene som fremkommer av byrådets budsjett for 2015 må det gjennomføres intensiv kontroll og forsterket veiledning. Kontrollene bør skje ved videreutvikling og forsterkning av samarbeidet mellom Næringsetaten, Politiet, Skatteetaten og Oslo kemnerkontor. Det bør være lett å miste bevilling ved uregelmessigheter.*
3. *Med tanke på høringsnotatets pkt 3.4 mener bydelsutvalget at alkohollovens § 1-7a gir gode kriterier for vurdering av hvorvidt bevilling skal gis, og omfatter både samfunnsinteresser, lokale alkoholpolitiske vurderinger, vurderinger av skjenkestedet og vurdering av søkerens egnethet.*
4. *Bydelsutvalget legger vekt på at det er næringsfrihet i byen, og mener det bør være like vilkår for bevillingen, uavhengig av hva slags konsept bevillingen gjelder (jfr høringsnotatets pkt 3.4).*
5. *Bydelsutvalget går imot døgnåpne serverings- og skjenkesteder, men mener samtidig at 1. mai og 17. mai kan ha ordinære skjenketider.*
6. *Bydelsutvalget anbefaler at punktet om særskilt meldeplikt for arrangementer rettet mot mindreårige fjernes (gjeldende alkoholpolitiske handlingprogram pkt 6.2.2). Dette hensynet kan ivaretas slik det beskrives i høringsnotatets pkt 4.1.*
7. *For Bydel Nordstrands vedkommende mener bydelsutvalget at de gjeldende, differensierte åpningstidene er tilstrekkelige. Bydel Nordstrand ser ikke behovet for en egen åpningstidsforskrift for bydelen. Derimot kan det gjerne innføres en felles åpningstidsforskrift for Oslo kommune med sterk lokal forankring og mulighet for lokal tilpasning.*

RETT UTSKRIFT: 08.05.2015

Gunn Tove Bjørkli/s/
konsulent bydelsutvalget

Godkjent og ekspedert elektronisk

Fra: Kristian Juel Røysland
Sendt: 4. mai 2015 09:45
Til: Postmottak Næringssetaten
Emne: FW: BU-vedtak
Vedlegg: Dokument1.docx

Oppfølgingsflagg: Follow up
Status for flagg: Flagget

Videresender Bydelsutvalgets vedtak vedr alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket.

Kristian Juel Røysland
Spesialkonsulent miljørettet helsevern

Enhet for samfunn og helse
Bydel Søndre Nordstrand
Oslo kommune

Telefon dir.: 23 49 60 78
Sentralbord: 02 180

www.bsn.oslo.kommune.no

Tenk på miljøet og ikke skriv ut denne e-posten hvis du ikke må

From: Mette Synnøve Fjeldstad
Sent: Friday, May 01, 2015 1:10 PM
To: Kristian Juel Røysland
Cc: Vegard Lønborg Jensen
Subject: BU-vedtak

Vedlagt oversendes bydelsutvalgets vedtak i sak Høring vedr alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket.

Kristian: Du må sende BU-vedtaket videre!

Hilsen Mette

2013/690 - PS 15/39 Høring vedrørende alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket

Behandling i Bydelsutvalget, 30.04.2015

SV og A fremmet følgende forslag til vedtak:

Bydelsutvalget har ingen innspill til høringen

Votering

SV og As forslag vedtatt med 8 (7A, 1SV) mot 5 (4H, 1F) stemmer

Helse- og sosialkomiteens innstilling falt med 5 (4H, 1F) mot 8 (7A, 1SV) stemmer

Bydelsutvalgets vedtak

Bydelsutvalget har ingen innspill til høringen

Oslo kommune
Bydel Stovner
Administrasjonen

Næringsetaten
Pb 745 Sentrum
0106 OSLO

Deres ref:
15/00564-3

Vår ref (saksnr):
200800140-15

Saksbeh:
Reidunn Myster Beier, 23 47 10 06

Dato: 24.04.2015

Arkivkode:
944

**HØRINGSNOTAT FOR ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG
BYDELSFORSØKET**

Stovner bydelsutvalgs arbeidsutvalg behandlet 23.4.2015, i AU-sak 26/15,
«Høring – Alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket».

Herved oversendes kopi av saksfremlegg og vedtak.

Med hilsen

Bjørn Haraldsen
ass. bydelsdirektør

Reidunn Myster Beier
seksjonsleder

Bydel Stovner
Administrasjonen

Postadresse
Karl Fossums vei 30
0985 OSLO
E-post
postmottak@bsr.oslo.kommune.no

Telefon 02180
Telefaks 23 47 14 01

Bank 1315 01 00067
Orgnr: 874 778 842

Internett
www.oslo.kommune.no

Vedtak

Arkivsak: 200800140
Arkivkode: 944
Saksbeh: Beier Reidunn Myster

Saksgang	Møtedato	Sak nr.
Helse- og sosialkomiteén	20.04.15	24/15
Arbeidsutvalget	23.04.15	26/15

HØRING- ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG BYDELSFORSØKET

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydel Stovner har mottatt «Høringsnotat for alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket», i forbindelse med revisjon av gjeldende alkoholpolitiske handlingsplan for Oslo.

Stovner bydelsutvalgs arbeidsutvalg har gjort en grundig gjennomgang av mottatte dokumenter i høringssaken og har følgende bemerkninger til saken:

1. Det skal i alt planarbeid legges vekt på folkehelse, også i hht alkoholloven § 1-1. Arbeidsutvalget ber om at dette kommer tydelig frem i målsettingene.
2. Det har nylig tilbake vært høring på forslag til endring i alkoholloven. Revisjon av kommunens alkoholpolitiske plan bør avvente vedtak av endringer som kan ha betydning for kommende planperiode. Stovner bydelsutvalgs arbeidsutvalg anbefaler ikke at det gir bevilling ved enkeltanledninger på idrettsarrangement rettet mot barn og unge.
3. Bevilling som gis for perioder på 4 år gir forutsigbarhet for virksomhetene, samtidig så må brudd på bevillingsvilkår følges opp med umiddelbare sanksjoner avhengig av forseelsens alvorlighet.
4. Ved gjentatt brudd på regelverk som regulerer bevillingen bør driftskonseptet vurderes i forhold til det offentliges ressursbruk (eksempelvis politiets), jf foreslått målsetting om trygg hovedstad.
5. Stovner bydelsutvalgs arbeidsutvalg har ikke tilleggsforslag innen området sikring av seriøs drift, da økonomisk kriminalitet og konkurransevridningen er et krevende kompetansefelt som ligger utenfor bydelen vanlige tjenesteområde.
6. Det anbefales at SALUTT-kurs tilbys videre og at det settes krav til gjennomgått kurs for serverings- og skjenkesteder som har åpent etter kl 0100. Kurstilbudet bør også være åpnet for andre virksomheter, da det kan bidra til bedre bransjeforståelse.
7. Arbeidsutvalget anbefaler ikke døgnåpne serverings- og skjenkesteder av hensyn til miljø og helse. Det anbefales heller ikke endring av gjeldende regelverk for skjenketid på 1. og 17.mai.
8. Bydelen finner det ønskelig å bli orientert om kontroller som gjennomføres i bydelen, forhold som avdekkes kan være relevant i forhold til bydelens tjenester (SaLTO, barnevernets uteteam mv).
9. Bydel Stovner har relativt få salgs- og skjenkesteder, og har derfor vedtatt å ikke utarbeide egen forskrift om åpningstider. Bydelen er tilfreds med å følge Oslo kommunes forskrift om serverings-, salgs og skjenkebevillinger.

Det vises for øvrig til saksfremlegget i sin helhet.

Arbeidsutvalget har behandlet saken i møte 23.04.15 og har fattet følgende vedtak

Vedtak:

Bydel Stovner har mottatt «Høringsnotat for alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket», i forbindelse med revisjon av gjeldende alkoholpolitiske handlingsplan for Oslo.

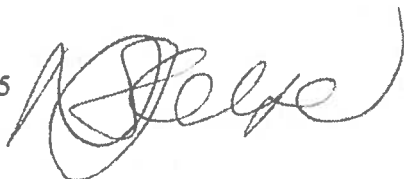
Stovner bydelsutvalgs arbeidsutvalg har gjort en grundig gjennomgang av mottatte dokumenter i høringssaken og har følgende bemerkninger til saken:

- 1. Det skal i alt planarbeid legges vekt på folkehelse, også i hht alkoholloven § 1-1. Arbeidsutvalget ber om at dette kommer tydelig frem i målsettingene.*
- 2. Det har nylig tilbake vært høring på forslag til endring i alkoholloven. Revisjon av kommunens alkoholpolitiske plan bør avvente vedtak av endringer som kan ha betydning for kommende planperiode. Stovner bydelsutvalgs arbeidsutvalg anbefaler ikke at det gir bevilning ved enkeltanledninger på idrettsarrangement rettet mot barn og unge.*
- 3. Bevilling som gis for perioder på 4 år gir forutsigbarhet for virksomhetene, samtidig så må brudd på bevillingsvilkår følges opp med umiddelbare sanksjoner avhengig av forseelsens alvorlighet.*
- 4. Ved gjentatt brudd på regelverk som regulerer bevillingen bør driftskonseptet vurderes i forhold til det offentliges ressursbruk (eksempelvis politiets), jf foreslått målsetting om trygg hovedstad.*
- 5. Stovner bydelsutvalgs arbeidsutvalg har ikke tilleggsforslag innen området sikring av seriøs drift, da økonomisk kriminalitet og konkurransevridningen er et krevende kompetansefelt som ligger utenfor bydelen vanlige tjenesteområde.*
- 6. Det anbefales at SALUTT-kurs tilbys videre og at det settes krav til gjennomgått kurs for serverings- og skjenkesteder som har åpent etter kl 0100. Kurstilbudet bør også være åpnet for andre virksomheter, da det kan bidra til bedre bransjeforståelse.*
- 7. Arbeidsutvalget anbefaler ikke døgnåpne serverings- og skjenkesteder av hensyn til miljø og helse. Det anbefales heller ikke endring av gjeldende regelverk for skjenketid på 1. og 17.mai.*
- 8. Bydelen finner det ønskelig å bli orientert om kontroller som gjennomføres i bydelen, forhold som avdekkes kan være relevant i forhold til bydelens tjenester (SaLTO, barnevernets uteteam mv).*
- 9. Bydel Stovner har relativt få salgs- og skjenkesteder, og har derfor vedtatt å ikke utarbeide egen forskrift om åpningstider. Bydelen er tilfreds med å følge Oslo kommunes forskrift om serverings-, salgs og skjenkebevillinger.*
- 10. Stovner bydelsutvalgs arbeidsutvalg mener at bydeler på prinsipielt grunnlag bør avgjøre åpningstidene på salgs- og skjenkesteder i egen bydel.*

Det vises for øvrig til saksfremlegget i sin helhet.

Vedtaket var enstemmig med unntak av punktene 2 og 7 som ble vedtatt mot 1 stemme fra Frp.

RETT UTSKRIFT: 24.04.2015

Oslo kommune
Bydel Stovner
Administrasjonen

Saksframlegg

Arkivsak: 200800140

Arkivkode: 944

Saksbeh: Beier Reidunn Myster

Saksgang

Helse- og sosialkomiteén
Arbeidsutvalget

Møtedato

20.04.2015

23.04.2015

HØRING- ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG BYDELSFORSØKET

Saken gjelder

Bydel Stovner mottok 17.3.2015, fra Næringssetaten (NAE-sak 15/00564-3) Oslo kommunes overordnede alkoholpolitiske målsetninger, herunder eksisterende tiltak på høring.

Etaten ber om generell tilbakemelding til gjeldende alkoholpolitiske handlingsplan 2012 – 2016, en generell tilbakemelding på Oslo kommunes overordnede alkoholpolitiske målsetninger og bydelsforsøket der bydeler selv har fastsatt retningslinjer for åpningstider for serveringssteder i egen bydel (bydelsforsøket)

Frist for tilbakemelding til postmottak@nae.oslo.kommune.no er satt til 24.4.2015

Til saken

Høringsnotatet tar utgangspunkt i kommunens gjeldende alkoholpolitiske handlingsplan med fokus på forvaltning av alkoholloven, veiledning og dialog mellom Oslo kommune og bevillingshaverne, som verktøy mot useriøse aktører og forebygging/bekjempelse av økonomisk kriminalitet. Løpende vandelskontroller, styrket tverretattlig samarbeid og bruk av vilkår har gitt opplevelse av tryggere uteliv, færre ordensforstyrrelser, mindre overskjenking og mindre vold. Kommunen har pr 1.12.2014, 1064 skjenkesteder og 410 salgsbevillinger, og sysselsetter gjennom utelivsbransjen og forretnings salg av alkohol et utall av ansatte. Det omsettes årlig for milliarder på dette feltet. Det kan være en utfordring å følge opp alkohollovens formål om å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer. Utelivsbransjen er særlig utsatt for økonomisk kriminalitet, eksempelvis skatte- og avgiftsunndragelser, hvitvasking av penger, bruk av ulovlig arbeidskraft, stråmannsvirksomhet mv. Alkoholloven pålegger kommunen, gjennom alkoholpolitisk handlingsplan, å utarbeide mål og delmål for alkoholpolitikken samt virkemidler/tiltak som skal bidra til å nå målene. SALUTT-prosjektet (Sammen lager vi utelivet tryggere) har sammen med SaLTO (sammen lager vi et tryggere Oslo) vært tiltak som bidrar til kriminalitetsforebygging og derved bedre opplevd trygghet. SaLTO har hovedfokus på rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid blant barn og unge, og finnes i alle bydeler. Tiltaket er et samarbeid mellom kommunen og politiet. SALUTT har hatt som formål å redusere og forebygge overskjenking (folkehelse), skjenking til mindreårige, vold og

ordensforstyrrelser gjennom dialog, opplæring og økt kontroll med utelivsbransjen. Politiet har vært en viktig samarbeidspartner for de to prosjektene.

Bydelen blir bedt om å gi generell tilbakemelding på gjeldende plan. I tillegg blir bydelen bedt om å se særskilt på handlingsplanens avsnitt om enkeltanledninger, herunder om det er ønskelig med servering av øl på idrettsarrangementer.

Byrådsavdeling for kultur og næring har gitt Næringssetaten oppdraget med revisjon av gjeldende alkoholpolitiske handlingsplan samt evaluering av bydelsforsøket.

Vurdering

Kommunens alkoholpolitiske målsettinger, jf budsjett 2015, lyder:

1. Oslo kommune skal bidra til å bekjempe økonomisk kriminalitet i utelivet og sikre seriøs drift av serverings- og skjenkesteder.
2. Oslo skal være en trygg hovedstad.

Bydel Stovner viser til at det i alt planarbeid skal legges vekt på folkehelse, og finner at dette bør komme tydeligere fram i målsettingene, jf alkoholloven § 1-1. Dette kan sikres gjennom endring/utvidelse av ordlyden i målsetting nr. 2.

Slik målsettingene fremstår, kan målsetting nr 2 oppfattes som en utdyping av nr 1, dvs det som må til for å bidra til trygghet.

Handlingsplanen er kommunens styrende dokument for kommunal alkoholforvaltning, og inkluderer bevillingssøknader så vel som kontroll av gyldige bevillinger. Handlingsplanens hensikt er å legge til rette for en forsvarlig alkoholpolitikk som ivaretar alkohollovens formål (§1-1). Gjennom uttalelser ved søknad om bevilling gis bydelen, sammen med politi og skattemyndigheter, anledning til uttalelse i forbindelse med bevillingssøknader (§ 7-1a og b). Lokalkunnskap og -erfaring kan bidra til å oppfylle alkohollovens bestemmelser hvor bevillingens betydning vurderes i forhold til konsekvens på det sosiale, helsemessige og samfunnsmessig området i det enkelte lokalmiljø. Hensyn til barn, unge og eldre blir også spesielt vurdert. Byrådssak 175/11 «Fornyelsen 01.07.2012 - 30.06.2016 – kommunale salgs- og skjenkebevillinger i Oslo» hvor bl.a. følgende ble presiserer bl. a. søknadsplikt ved arrangementer rettet mot mindreårige og vilkår for åpningstid ute.

Fokus på bekjempelse av økonomisk kriminalitet er styrket i kommunens nye overordnede mål. Det bør også settes fokus på folkehelse, da støy som «bieffekt» av skjenkesteder kan ha negativ helseeffekt gjennom ødelagt nattesøvn. Uro og voldsepisoder kan resultere i direkte helseskade. Alkoholrelaterte helseskader gjelder enkeltindivid, men kan også ha negativ effekt i nære relasjoner.

Bydel Stovner oppfatter at SALUTT-prosjektet har bidratt med et målrettet forebyggende arbeid, som både bransjen og kommunen er tilfreds med. Det har bidratt til reduksjon i overskjenking og gitt korreksjon til uønsket drift. SALUTT har bidratt positivt gjennom markering av kommunens tilstedeværelse og synlighet i utelivsbransjen. Men prosjektet har vært begrenset til sentrum og har inkludert 80 skjenkesteder. Næringssetaten bør forbindelse med pågående effektivisering og digitalisering av sitt arbeidsområde, sette av plass til dette eller lignende tiltak som direkte korrigerende/dialog med utelivsbransjen. Samarbeid med andre offentlige kontrollinstanser bidrar til å sjekke kravet til «uklanderlig vandel», noe som er viktig for vurdering for luke ut useriøse aktører både i forbindelse med søknad om bevilling og ved overgang til ny bevillingshaver/ny driver at virksomheten innen 4-månedersregelen.

Spørsmålet om det bør settes vilkår for bevilninger til enkelte konsepter er viktig. Dersom det oppstår gjentatte brudd på regelverk som regulerer bevillingen og/eller merforbruk av politiressurser som følge av skjenke- og serveringsvirksomhet, bør driftskonseptet vurderes i forhold til det offentliges ressursbruk og det må kunne etableres vilkår som kan sikre seriøs virksomhet og trygt lokalsamfunn gjennom begrensning av slik virksomhet.

Bydel Stovner er tilfreds med gjeldende åpningstider i Oslo kommunes åpningstidsforskrift, da de på en god måte tar hensyn til beboernes interesser. For bydelen gjelder «utenfor sentrum og i boligområde» og «utenfor sentrum og utenfor boligområde».

Bydel Stovner anbefaler ikke døgnåpne serverings- og skjenkesteder av hensyn til miljø og helse, det anbefales heller ikke endring av gjeldende regelverk for skjenketid på 1. og 17. mai. Spesielt er 17. mai barnas dag, og dette bør være god nok grunn til at skjenkestert er etter barnetoget (§ 2 kl 1200)

Kontroll av skjenkesteder omfatter også narkotikaomsetning/bruk, diskriminering uforvarlig drift, virksomhetens internkontrollsystem, medbrakt alkohol, hindring av skjenkekontroll, brudd på alkoholreklameforbudet mv. Bydel Stovner har i liten grad føling med de kontrollene som utføres i bydelens relativt få virksomheter. Kontrollene bør ha spesiell fokus på forhold som skjenking til mindreårige og narkotikaomsetning, fordi slik virksomhet kan gi uønsket rekruttering til negative miljøer. Bydelen finner det ønskelig å bli orientert om gjennomførte kontroller i virksomheter i bydelen, dersom det avdekkes forhold som krever oppfølging vil eksempelvis SaLTO kunne rette sin aktivitet inn mot dette miljøet.

Bydel Stovner anser at punktet om meldeplikt for arrangement rettet mot mindreårige, kan fjernes (pkt 4.1). Slike arrangement skal i utgangspunktet ikke skjenke alkohol, og vil være en politisak hvis så skjer. Slike arrangement bør uansett ha krav til være god vaktbemanning av ansvarlig arrangør.

Diskriminering i utelivsbransjen bør ikke forekomme. Bydelen har ingen nye innspill til metode for kontroll av diskriminering, enn det som beskrives i høringsdokumentet (pkt 4.2).

Bydel Stovner har relativt få salgs- og skjenkesteder og har derfor vedtatt ikke å utarbeide egne forskrifter om åpningstider, slik som bydelene Frogner, Grünerløkka, Gamle Oslo, St. Hanshaugen og Vestre Aker gjennom bydelsforsøket har gjort. Bydel Stovner forholder seg til forskrift (2006-05-03-460) om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger i Oslo og er tilfreds med dette ut fra dagens situasjon.

Alkoholpolitisk handlingsplan for Oslo kommune av 5.6.2012 danner grunnlag for høringsnotatet, vi har derfor ikke behov for en særskilt av denne utover de vurderinger som fremgår av saksfremlegget.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydel Stovner har mottatt «Høringsnotat for alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket». i forbindelse med revisjon av gjeldende alkoholpolitiske handlingsplan for Oslo.

Stovner bydelsutvalgs arbeidsutvalg har gjort en grundig gjennomgang av mottatte dokumenter i hørings-saken og har følgende bemerkninger til saken:

Bydelen blir bedt om å gi generell tilbakemelding på gjeldende plan. I tillegg blir bydelen bedt om å se særskilt på handlingsplanens avsnitt om enkeltanledninger, herunder om det er ønskelig med servering av øl på idrettsarrangementer. Bydel Stovner finner at dette er kontroversielt spørsmål, fordi en ønsker å skjerme barn og unge fra alle typer rus. Kommunal salgs- eller skjenkebevilling er ingen alminnelig rettighet, da alkohol ikke regnes som alminnelig vare og kan medføre sosiale og helsemessige skader for person, pårørende, tredjepart eller i samfunnet generelt. Bevillingssystemet er et alkoholpolitisk verktøy som kan bidra til å fremme folkehelse, samtidig som kommunen skal ta hensyn til næringsutvikling, forbrukere, kriminalitetsforebygging. Kommunen har gjennom folkehelseloven fått større ansvar for en lokalt tilpasset folkehelsepolitikk, herunder også alkoholpolitikk. Det stilles krav til at det tilrettelegges for god folkehelse gjennom planarbeid, mål, strategier og iverksetting av nødvendige tiltak.

Bydel Stovner har nylig uttalt seg til forslag til endring i alkoholloven, hvor det foreslås åpning for engrossalg i forbindelse med enkeltanledninger (eksempelvis festivaler av varighet 3 – 6 dager). Bydelen anbefalte dette forslaget. I kommunens alkoholpolitiske handlingsplan bør det likevel legges vilkår/begrensninger, slik at det er et viss krav på størrelsen på arrangementet og målgruppe for bevilling på enkeltanledninger for å skjerme barn og unge. Bydelen kan ikke se at det bør anbefales bevilling ved enkeltanledninger på idrettsarrangement som er rettet mot barn eller unge.

Forslag til endring i alkoholloven i forbindelse med kommunenes regime for fornying av bevillinger, med kommunal mulighet til å kreve fornyelse hvert fjerde år gir forutsigbarhet, samtidig som det fungerer som en bransjekontroll. Bydel Stovner oppfatter gjennom mottatt høringsdokument, at Næringsetaten erfarer at tidsbegrensede bevillinger bidrar til ønsket oppnåelse av alkoholpolitiske mål. Tidsbegrensede bevillinger bidrar også til en gjennomgang av bransjen hvor uønskede forhold avdekkes, og kan bidra til opprydning ved forhold som er i strid med gjeldende krav og regelverk.

Kommunal skjenkebevilling som etter dagens regelverk gis for inntil 4 år kan også gis for kortere perioder. Bydel Stovner finner at opprettholdelse av gjeldende ordning skaper forutsigbarhet, men det forutsetter at vilkår og krav til bevillingshaver er oppfylt. Der det avdekkes brudd bør iverksettes sanksjoner med umiddelbar virkning, sanksjonsnivå må være definert og avhengig av forseelsens alvorlighet.

Eksempel på oppfølging av bevillinger i København mht støy fra utelivsbransjen; vakttelefon for støy, hvor utesteder som sjenerer nabolaget med eksempelvis høy musikk (ut over tillatt grense/åpne vinduer om natten osv) blir fulgt opp umiddelbart:

<http://www.kk.dk/artikel/det-kan-du-klage-over>

"Støj i weekenden fra restauranter

Er du generet af støj fra caféer, restauranter eller spillesteder mellem torsdag og søndag, kan du ringe til vores vagttelefon på tlf. 33 66 25 85.

Bemærk, vi behandler ikke klager om gadestøj, det vil sige støj fra fx snakken eller råben på gaden eller fra udendørs arrangementer, der ikke er godkendt af kommunen. Her henviser vi til politiet på tlf. 33 14 14 48"

Vandelskravet til bevillingshaver anses som viktig og er under revidering. Bydel Stovner finner atandel også etter revisjonen bør tillegges sterk vekt, sammen med virksomhetens økonomiske situasjon. *Bydel Stovner finner det vanskelig å komme med tilleggsforslag i forhold til spørsmålet om sikring av seriøs drift, da økonomisk kriminalitet og konkurransevridning er et krevende kompetansefelt som ligger utenfor bydelens tjenesteområde.*

Bydel Stovner finner det hensiktsmessig, ut fra god erfaring med SALUTT, at det settes vilkår om krav til gjennomgått SALUTT-kurs for serverings- og skjenkesteder som har åpnet etter kl 0100. Kurs bør i tillegg være åpnet for alle som frivillig ønsker å delta, da det kan bidra til bedre bransjeforståelse.

1. Det skal i alt planarbeid legges vekt på folkehelse, også i hht alkoholloven § 1-1. Arbeidsutvalget ber om at dette kommer tydelig frem i målsettingene.
2. Det har nylig tilbake vært høring på forslag til endring i alkoholloven. Revisjon av kommunens alkoholpolitiske plan bør avvende vedtak av endringer som kan ha betydning for kommende planperiode. Stovner bydelsutvalgs arbeidsutvalg anbefaler ikke at det gir bevilling ved enkeltanledninger på idrettsarrangement rettet mot barn og unge.
3. Bevilling som gis for perioder på 4 år gir forutsigbarhet for virksomhetene, samtidig så må brudd på bevillingsvilkår følges opp med umiddelbare sanksjoner avhengig av forseelsens alvorlighet.
4. Ved gjentatt brudd på regelverk som regulerer bevillingen bør driftskonseptet vurderes i forhold til det offentliges ressursbruk (eksempelvis politiets), jf foreslått målsetting om trygg hovedstad.
5. Stovner bydelsutvalgs arbeidsutvalg har ikke tilleggsforslag innen området sikring av seriøs drift, da økonomisk kriminalitet og konkurransevridningen er et krevende kompetansefelt som ligger utenfor bydelen vanlige tjenesteområde.
6. Det anbefales at SALUTT-kurs tilbys videre og at det settes krav til gjennomgått kurs for serverings- og skjenkesteder som har åpent etter kl 0100. Kurstilbudet bør også være åpnet for andre virksomheter, da det kan bidra til bedre bransjeforståelse.
7. Arbeidsutvalget anbefaler ikke døgnåpne serverings- og skjenkesteder av hensyn til miljø og helse. Det anbefales heller ikke endring av gjeldende regelverk for skjenketid på 1. og 17.mai.
8. Bydelen finner det ønskelig å bli orientert om kontroller som gjennomføres i bydelen, forhold som avdekkes kan være relevant i forhold til bydelens tjenester (SaLTO, barnevernets uteteam mv).
9. Bydel Stovner har relativt få salgs- og skjenkesteder, og har derfor vedtatt å ikke utarbeide egen forskrift om åpningstider. Bydelen er tilfreds med å følge Oslo kommunes forskrift om serverings-, salgs og skjenkebevillinger.

Det vises for øvrig til saksfremlegget i sin helhet.

Bjørn Haraldsen
ass. bydelsdirektør

Reidunn Myster Beier
seksjonsleder

Oslo kommune
Bydel Vestre Aker

Oslo kommune - Næringssetaten
Pboks 745 Sentrum
0106 Oslo

Dato: 22.05.2015

Deres referanse:
15/00564

Vår referanse.:
15/00276-6

Saksbehandler:
Berit Nilsen

Arkivkode:
102

BU-SAK 78/15 HØRING ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG BYDELSFORSØKET

Vestre Aker bydelsutvalg behandlet saken i møte 21.05.2015 og fattet følgende vedtak:

Vestre Aker bydelsutvalg har følgende innspill til Høring for alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket:

Pkt. 3.3 Vilkår og tidsbegrensede bevillinger:

Det er viktig at også alle ansatte får grundig opplæring om tidsbegrensede bevillinger.

Pkt. 4.1 Meldeplikt for arrangementer rettet mot mindreårige:

Tiltakene for å hindre skjenking og salg til mindreårige bør opprettholdes og kontroll bør trappes opp da servering/salg av alkohol til denne gruppen fortsatt forekommer.

Pkt. 5 Bydelsforsøket:

Når det gjelder bydelsforsøket mener vi at bydelenes interesser ivaretas bedre ved en felles åpningstidsforskrift som inkluderer eventuelle særskilte behov enkelte bydeler har.

En felles åpningstidsforskrift vil bedre sikre forutsigbarhet og likebehandling i saksbehandlingen.

Bydelen har i forsøksperioden ikke fått hverken negative eller positive tilbakemeldinger fra publikum eller næringsdrivende.

Bydel Vestre Aker
Besøksadresse:
Sørkedalsveien 150

Postadresse:
Sørkedalsveien 150 B
0754 Oslo

E-post: postmottak@bva.oslo.kommune.no
<http://www.bydel-vestre-aker.oslo.kommune.no>

Telefon: 02 180
Telefaks: 23 47 60 01

Bankkonto: 1315.01.00989
Org.nr.: 970145311

Med hilsen

For: Reidun Skou
Jan Olsen Nytveit
bydelsdirektør

Vedlegg: 1

Arkivsak-dok. 15/00276-5
Arkivkode
Saksbehandler Berit Nilsen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Helse- og sosialkomiteen	12.05.2015	21/15
2 Barn-, ungdom- og kulturkomiteen	12.05.2015	13/15
3 Bydelsutvalget	21.05.2015	78/15

SAKSPROTOKOLL

Høring: Alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket

Bydelsutvalget har behandlet saken i møte 21.05.2015 sak 78/15

Møtebehandling

Votering

Barn-, ungdom- og kulturkomiteens forslag ble enstemmig vedtatt.

Vestre Aker bydelsutvalg behandlet saken i møte 21.05.2015 og fattet følgende vedtak

Vestre Aker bydelsutvalg har følgende innspill til Høring for alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket:

Pkt. 3.3 Vilkår og tidsbegrensede bevillinger:

Det er viktig at også alle ansatte får grundig opplæring om tidsbegrensede bevillinger.

Pkt. 4.1 Meldeplikt for arrangementer rettet mot mindreårige:

Tiltakene for å hindre skjenking og salg til mindreårige bør opprettholdes og kontroll bør trappes opp da servering/salg av alkohol til denne gruppen fortsatt forekommer.

Pkt. 5 Bydelsforsøket:

Når det gjelder bydelsforsøket mener vi at bydelenes interesser ivaretas bedre ved en felles åpningstidsforskrift som inkluderer eventuelle særskilte behov enkelte bydeler har.

En felles åpningstidsforskrift vil bedre sikre forutsigbarhet og likebehandling i saksbehandlingen.

Bydelen har i forsøksperioden ikke fått hverken negative eller positive tilbakemeldinger fra publikum eller næringsdrivende.

Oslo kommune
Bydel Østernsjø
Bydelsadministrasjon

Næringsetaten
Postboks 745 Sentrum
0106 OSLO

Oslo kommune Næringsetaten	
Dato	28 MAI 2015
Ekstern	15/00564-28 NR

Dato: 22.05.2015

Deres ref:

Vår ref (saksnr):

Saksbeh:

Arkivkode:

201500209-4

102

HØRING - ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG BYDELSFORSØKET

Bydelsutvalget i Bydel Østernsjø har i sitt møte 11.05.2015 behandlet sak 73/15 «Høring – Alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket». Følgende vedtak er fattet:

1. «Bydel Østernsjø slutter seg til de hovedmål, delmål og tiltak som fremkommer av gjeldende alkoholpolitiske plan. Spesiell vekt bør legges på videreføring av pkt. 6.3 om alkoholfri arenaer i Oslo og fremfor alt forbud mot skjenkebevilling til arrangementer som retter seg mot barn og unge.
2. For å nå de målene som fremkommer av byrådets budsjett for 2015 må det gjennomføres intensiv kontroll og forsterket veiledning. Kontrollene bør skje ved videreutvikling og forsterkning av samarbeidet mellom Næringsetaten, Politiet, Skatteetaten og Oslokemnerkontor. Det bør være lett å miste bevilling ved uregelmessigheter.
3. Alkoholovens § 1-7a gir gode kriterier for vurdering av hvorvidt bevilling skal gis, og omfatter både samfunnsinteresser, lokale alkoholpolitiske vurderinger, vurderinger av skjenkestedet og vurdering av søkerens egenhet. Spesielt hensynet til lokalmiljøet vektlegges.
4. Bydelen går imot døgnåpne serverings- og skjenkesteder, men mener samtidig at 1. mai og 17. mai kan ha ordinære skjenketider. Punktet om særskilt meldeplikt for arrangementer rettet mot mindreårige kan fjernes (gjeldende alkoholpolitiske handlingsprogram pkt. 6.2.2), men tiltakene beskrevet i høringsnotatets pkt. 4.1 må sikres».

Med hilsen

Tove Stien
bydelsdirektør

Therese Kloumann Lundstedt
BU- sekretær

Vedlegg: Vedtak BU sak-73/5
Saksframlegg BU sak-73/5

Bydel Østernsjø
Bydelsadministrasjon
Besøksadresse:
Olaf Helsets vei 6
0694 Oslo

Postadresse:
Pb 39, Bogenrud
0621 Oslo
E-post:
postmottak@bos.oslo.kommune.no

Telefon: 23 43 85 03
Telefax: 23 43 85 01

Bankgiro: 1315.01.00725
Org.nr: 974 778 807

Arkivsak: 201500209
Arkivkode: 102
Saksbeh: Allan Adrian

Saksgang	Møtedato	Sak nr.
Bydelsutvikling, Miljø- og Kulturkomite	04.05.15	27/15
Bydelsutvalget	11.05.15	73/15

HØRING - ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG BYDELSFORSØKET

Bydelsutvalget har behandlet saken i møte 11.05.15 og har fattet følgende vedtak

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

1. Bydel Østensjø slutter seg til de hovedmål, delmål og tiltak som fremkommer av gjeldende alkoholpolitiske plan. Spesiell vekt bør legges på videreføring av pkt. 6.3 om alkoholfrie arenaer i Oslo og fremfor alt forbud mot skjenkebevilling til arrangementer som retter seg mot barn og unge.
2. For å nå de målene som fremkommer av byrådets budsjett for 2015 må det gjennomføres intensiv kontroll og forsterket veiledning. Kontrollene bør skje ved videreutvikling og forsterkning av samarbeidet mellom Næringsetaten, Politiet, Skatteetaten og Oslo kemnerkontor. Det bør være lett å miste bevilling ved uregelmessigheter.
3. Alkoholovens § 1-7a gir gode kriterier for vurdering av hvorvidt bevilling skal gis, og omfatter både samfunnsinteresser, lokale alkoholpolitiske vurderinger, vurderinger av skjenkestedet og vurdering av søkerens egenhet. Spesielt hensynet til lokalmiljøet vektlegges.
4. Bydelen går imot døgnåpne serverings- og skjenkesteder, men mener samtidig at 1. mai og 17. mai kan ha ordinære skjenketider. Punktet om særskilt meldeplikt for arrangementer rettet mot mindreårige kan fjernes (gjeldende alkoholpolitiske handlingsprogram pkt. 6.2.2), men tiltakene beskrevet i høringsnotatets pkt. 4.1 må sikres.
5. De gjeldende, differensierte åpningstider er tilstrekkelige for bydelen og det ses ikke behov for en egen åpningstidsforskrift.

Kristin Sandaker (A) hadde følgende endringsforslag til pkt. 4

Bydelen går imot døgnåpne serverings- og skjenkesteder, og mener samtidig at 1. mai og 17. mai skal ha skjenketider som på søndager og helligdager.

Punktet om særskilt meldeplikt for arrangementer rettet mot mindreårige kan fjernes (gjeldende alkoholpolitiske handlingsprogram pkt. 6.2.2), men tiltakene beskrevet i høringsnotatets pkt. 4.1 må sikres.

Frp v/Tommy Skjervold (Frp) hadde følgende endringsforslag til pkt. 4, første setning.
Bydelen mener at 1. mai og 17. mai kan ha ordinære skjenketider.

Votering

Det ble først votert over bydelsdirektørens forslag til vedtak, pkt. 1-3.

Votering enstemmig.

Deretter ble Frps forslag til endret pkt. 4 satt opp mot A og SVs forslag til endret pkt. 4.
8 (A og SV) stemte for forslaget fra A og SV, 6 (H, Frp og V) stemte for forslaget fra Frp.

Deretter ble forslaget fra A og SV til endret pkt. 4 satt opp mot bydelsdirektørens forslag til pkt. 4.
6 (H, Frp og V) stemte for forslaget fra bydelsdirektøren, 8 (A og SV) stemte for forslaget fra A og SV.

Til slutt ble det votert over bydelsdirektørens forslag til pkt. 5.

Forslaget falt med 5 stemmer for (H og Frp) og 9 stemmer mot (A, SV og V)

RETT UTSKRIFT: 19.05.2015

Therese Kloumann Lundstedt
BU-sekretær

Arkivsak: 201500209
Arkivkode: 102
Saksbeh: Allan Adrian

Saksgang
Bydelsutvikling, Miljø- og Kulturkomite
Bydelsutvalget

Møtedato
11.05.2015

HØRING - ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG BYDELSFORSØKET

Bakgrunn:

Byrådsavdelingen for kultur og næring har gitt Næringsetaten i oppdrag å revidere eksisterende alkoholpolitiske handlingsplan for Oslo kommune, samt å evaluere forsøksordning der et utvalg bydeler selv kan fastsette retningslinjer for åpningstider for serveringssteder i egne bydeler (bydelsforsøket). I mandatet fra byrådsavdelingen angis en høringsprosess for begge deler.

Det ønskes tilbakemelding på Oslo kommunes overordnede målsettinger, samt kriterier for evaluering av bydelsforsøket. Fristen for innspilling av innspill og kommentarer er den 24.04.2015, men grunnet behov for behandling i bydelsutvalgene gis bydelene forlenget frist til 01.06.2015.

Saksframstilling:

Et variert uteliv gleder både hovedstadens befolkning og tilreisende, og Oslo kommune anser dette som verdifullt med hensyn til så vel kulturelle aspekt som til sysselsetting og verdiskapning. Det er generell næringsfrihet i kommunen, og alle seriøse aktører skal ha mulighet til å etablere seg. Dette har bidratt til et rikt uteliv, og pr. 31.12.2014 hadde Oslo kommune 1064 skjenkesteder og 410 salgsbevillinger. Til sammen sysselsetter utelivsbransjen og butikker med alkoholsalg tusenvis av mennesker, og omsetter årlig for flere milliarder kroner.

Samtidig byr utelivet på utfordringer både for aktørene i bransjen, gjester og byens øvrige befolkning. Alkoholbruk kan forårsake individuelle og samfunnsmessige skader, og alkohollovens formål er nettopp å begrense dette ved blant annet å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer. I tillegg er SALUTT-prosjektet (Sammen lager vi utelivet tryggere) og SaLTo-modellen (Sammen lager vi et tryggere Oslo) tiltak som skal gjøre Oslo en trygg og velorganisert by. Saluttprosjektet har som formål å redusere og forebygge overskjenking, skjenking til mindreårige, vold og ordensforstyrrelser ved å ha en positiv dialog med utelivsbransjen, opplæring av bransjen, samt økt kontroll og tilsyn. Oslo kommune og Oslo politidistrikt er

hovedsamarbeidspartnere i SaLTo-modellen, og målsettingen er å forebygge kriminalitet og rusmisbruk blant barn og unge.

Hvert år legger Næringssetaten frem en orientering om utviklingen av alkoholforbruket i Oslo via årsberetningen. Dette statistikkgrunnlaget vedlegges til alkoholpolitisk handlingsplan, som oppdateres årlig. Oslo kommunes overordnede alkoholpolitiske målsettinger fremgår av byrådets budsjett for 2015, og lyder som følger:

1. Oslo skal være en trygg hovedstad.
2. Oslo kommune skal bidra til å bekjempe økonomisk kriminalitet i utelivet og sikre seriøs drift av serverings- og skjenkesteder.

Alkoholloven pålegger kommunen som bevillingsmyndighet å utarbeide alkoholpolitisk handlingsplan som angir de hoved- og delmål kommunen legger til grunn for sin alkoholpolitikk, samt de virkemidlene som vil tas i bruk for å nå disse målene. Handlingsplanens hensikt blir dermed å legge til rette for en fornuftig og forsvarlig alkoholpolitikk som ivaretar hensynet til alkohollovens formål.

I byrådssak 175/11, «Fornyelsen 01.07.2012 – 30.06.2016 – kommunale salgs- og skjenkebevillinger i Oslo», foreslo byrådet ny alkoholpolitisk handlingsplan delt i to hovedmål, med tilhørende delmål. Bystyret fattet vedtak den 15.02.2012 sak 257 i samsvar med byrådets forslag. Blant de viktigste presiseringene i planen for 2012-2016 var følgende:

- Fokus på utelivsdiskriming
- Krav om typebeskrivelse i søknad om bevilling
- Søknadsplicht ved arrangementer rettet mot mindreårige
- Tidsavgrenset bevilling inntil ett år (seks måneder i særskilte tilfeller)
- Tidsavgrenset åpningstider inntil ett år
- Vilkår for åpningstid ute

Kriteriene som bydelen vurderer etter følger av alkohollovens § 1-7a, som bl.a sier:
«Ved vurdering av om bevilling bør gis, kan kommunen blant annet legge vekt på antallet salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig. Det kan også legges vekt på om bevillingssøker og personer som nevnt i § 1-7 b førte ledd er egnet til å ha bevilling. Kommunen kan beslutte at det ikke skal gis mer enn et bestemt antall bevillinger til salg eller skjenking».

Bevillingssystemet er samlet sett et av de viktigste virkemidlene i norsk alkoholpolitikk. Det regulerer tilgjengeligheten av alkohol ved å bestemme hvor og når det skal selges og skjenkes alkohol og hvem som kan drive med slik virksomhet. Alkoholloven er, i motsetning til serveringsloven, ikke en rettighetslov. Dette innebærer at kommunen som bevillingsmyndighet har anledning til å anvende skjønn i vurderingen av om lovens vilkår er oppfylt og hvorvidt bevilling bør gis. Kommunal skjenkebevilling kan etter alkoholloven § 1-6 annet ledd gis for inntil 4år, men det innebærer at kommunen også kan gi bevilling for kortere perioder samt stille vilkår for en bestemt aldersgrense for adgang til et skjenkested.

Hensynet til likebehandling, bekjempelse av økonomisk kriminalitet og useriøs drift og adgangen til å gi folk en ny sjanse gjør seg særskilt gjeldende i praktiseringen av vandelskravet og kan til dels være motstridende. Kommunens praktisering av vandelskravet er i dag under revidering, uavhengig av prosessen med å utarbeide ny alkoholpolitisk handlingsplan.

Oslo kommunes utgangspunkt er at et variert uteliv er en berikelse for byen. Samtidig skal bokvaliteten til Oslos innbyggere ivaretas. Åpningstidene i Oslo kommunes åpningstidsforskrift tar i hovedsak hensyn til beboernes interesser. Kommunen har innført differensierte åpningstider ut ifra serveringsstedets beliggenhet. Oslo deles opp i følgende områder: utenfor sentrum og i boligområde, utenfor sentrum utenfor boligområde, sentrum, utvidet sentrum og indre del av sentrum.

Oslo kommune har i dag særlig fokus på å begrense overskjenking, skjenking og salg av alkoholholdig drikke til mindreårige personer og at stedene overholder salgs- og skjenketidene. Dette sanksjoneres i henhold til Oslo kommunes praksis der hvor dette avdekkes. Videre har Oslo kommune endret sin kontrollinnretning de siste årene fra å være avviksfokuserte til å bli mer dialogorienterte og med fokus på stedenes internkontroll. I tillegg gjennomfører Oslo kommune i dag veiledning og opplæring av alkoholloven for drivere og personale ved serverings- og skjenkesteder. Næringsetaten erfarer at mange ansatte ved skjenkesteder har manglende kunnskap om alkohollovens bestemmelser.

Tidligere relevante vedtak:

Bydelsutvalget i Bydel Østensjø har i sitt møte 07.05.2012, i sak 85/12 "Utvidelse av bydelsprosjektet - kommunale salgs- og skjenkebevillinger i Oslo", fattet følgende vedtak: *"Bystyrevedtak av 15.02.2012, sak 52, vedrørende at alle bydelsutvalg kan vedta lokale åpningstider for serveringssteder i egen bydel tas til orientering. Bydel Østensjø ønsker å delta iforsøksordningen. Bydel Østensjø legger til grunn at bydelens forskrift skal være lik gjeldende forskrift av 03.05.2006 (åpningstidsforskriften), men med de endringer som er nødvendige i teksten for at den skal fremstå som Bydel Østensjø sin forskrift vedrørende åpningstider".*

Næringsetaten skriver i brevet av 09.11.2012 at «Åpningstidsforskriftens §1, om åpningstider i Oslo kommune, vil være gjeldende for de bydeler som ikke vedtar egne forskriftsbestemmelser for sin bydel. Det fremkommer at Bydel Østensjø ikke ønsker å endre åpningstider enn det som allerede er gjeldende for bydelen. På denne bakgrunn synes det ut fra ressursbruk lite hensiktsmessig å utarbeide forskriftsbestemmelser for Bydel Østensjø identiske med gjeldende åpningstidsbestemmelser for bydelens serveringssteder.»

Administrasjons vurderinger:

Bydel Østensjø slutter seg til de hovedmål, delmål og tiltak som fremkommer av gjeldende alkoholpolitiske plan. Spesiell vekt bør legges på videreføring av pkt. 6.3 om alkoholfrie arenaer i Oslo og fremfor alt forbud mot skjenkebevilling til arrangementer som retter seg mot barn og unge.

For å nå de målene som fremkommer av byrådets budsjett for 2015 må det gjennomføres intensiv kontroll og forsterket veiledning. Kontrollene bør skje ved videreutvikling og forsterkning av samarbeidet mellom Næringsetaten, Politiet, Skatteetaten og Oslo kemnerkontor. Det bør være lett å miste bevilling ved uregelmessigheter. Alkohollovens § 1-7a gir gode kriterier for vurdering av hvorvidt bevilling skal gis, og omfatter både samfunnsinteresser, lokale alkoholpolitiske vurderinger, vurderinger av skjenkestedet og vurdering av søkerens egenhet. Spesielt bør hensynet til lokalmiljøet vektlegges.

Bydelen går imot døgnåpne serverings- og skjenkesteder, og mener samtidig at 1. mai og 17. mai kan ha ordinære skjenketider. Punktet om særskilt meldeplikt for arrangementer rettet mot

mindreårige kan fjernes (gjeldende alkoholpolitiske handlingsprogram pkt. 6.2.2), men tiltakene beskrevet i høringsnotatets pkt. 4.1 må sikres.

De gjeldende, differensierte åpningstider synes tilstrekkelige for bydelen og det ses ikke behov for en egen åpningstidsforskrift.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

- 1. Bydel Østensjø slutter seg til de hovedmål, delmål og tiltak som fremkommer av gjeldende alkoholpolitiske plan. Spesiell vekt bør legges på videreføring av pkt. 6.3 om alkoholfrie arenaer i Oslo og fremfor alt forbud mot skjenkebevilling til arrangementer som retter seg mot barn og unge.**
- 2. For å nå de målene som fremkommer av byrådets budsjett for 2015 må det gjennomføres intensiv kontroll og forsterket veiledning. Kontrollene bør skje ved videreutvikling og forsterkning av samarbeidet mellom Næringssetaten, Politiet, Skatteetaten og Oslo kemnerkontor. Det bør være lett å miste bevilling ved uregelmessigheter.**
- 3. Alkoholovens § 1-7a gir gode kriterier for vurdering av hvorvidt bevilling skal gis, og omfatter både samfunnsinteresser, lokale alkoholpolitiske vurderinger, vurderinger av skjenkestedet og vurdering av søkerens egenhet. Spesielt hensynet til lokalmiljøet vektlegges.**
- 4. Bydelen går imot døgnåpne serverings- og skjenkesteder, men mener samtidig at 1. mai og 17. mai kan ha ordinære skjenketider. Punktet om særskilt meldeplikt for arrangementer rettet mot mindreårige kan fjernes (gjeldende alkoholpolitiske handlingsprogram pkt. 6.2.2), men tiltakene beskrevet i høringsnotatets pkt. 4.1 må sikres.**
- 5. De gjeldende, differensierte åpningstider er tilstrekkelige for bydelen og det ses ikke behov for en egen åpningstidsforskrift.**

Tove Stien /sign.
bydelsdirektør

Allan Adrian/ sign.
bydelsoverlege

Oslo kommune
Bydel St. Hanshaugen
Bydelsdirektør

201103672-69

Byrådsavdeling for kultur og næring
Rådhuset
0037 OSLO

Dato: 03.06.2015

Deres ref:

Vår ref (saksnr):
201501495-1

Saksbeh:
André Neby, 23475303

Arkivkode:
944.0

HØRING - FORSLAG TIL ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN FOR OSLO KOMMUNE

Bydelsutvalget i Bydel St. Hanshaugen behandlet i sitt møte 26. mai 2015, sak 34/15, høringssak: Forslag til alkoholpolitisk handlingsplan for Oslo kommune. Bydelsutvalget fattet følgende vedtak:

1. *Bydelsutvalget er glad for at Oslo kommunes alkoholpolitiske handlingsplan er sendt på høring med utvidet frist for politisk behandling i bydelene.*
2. *Bydelsutvalget mener Salutt-prosjektet, må videreføres og videreutvikles i den kommende planperioden.*
3. *Bydelsutvalget mener det gjeldende regelverket for alkoholservering ved enkeltarrangementer fungerer godt.*
4. *Bydelsutvalget er kjent med at det fra statlig hold vurderes å gå bort fra praksisen hvor skjenkebevillinger kun gis for en periode på inntil fire år, og alle skjenkebevillinger skal revurderes etter hvert lokalvalg. Bydelsutvalget mener slik tidsbegrensning av bevillinger gjør det vanskeligere for seriøse aktører å planlegge sin forretningsvirksomhet langsiktig. Det vil blant annet kunne være vanskeligere å få lån basert på tidsbegrensede bevillinger. Bydelsutvalget støtter derfor at man går bort fra dagens fireårsregel, men mener at tidsbegrenset bevilling likevel bør kunne gis i tilfeller der forhold ved den enkelte søknad tilsier det.*
5. *Bydelsutvalget mener kommunen i hovedsak bør legge helse- og sosialfaglige vurderinger til grunn i behandlingen av søknader om skjenkebevilling, i tillegg til de lovpålagte kravene til vandel, innbetaling av skatter og avgifter etc. I den grad kommunen skal vurdere stedets karakter, beliggenhet, konsept m.m, bør dette være vurderinger som gjøres av den enkelte bydel. Bydelsutvalget mener det bør ikke innføres et tak på antall skjenkebevillinger i Oslo kommune, eller i Oslo sentrum, men den enkelte bydel bør kunne sette slike begrensninger i lokale skjenkeforskrifter.*
6. *Bydelsutvalget mener serveringssteder uten skjenkebevilling i Oslo sentrum bør kunne være døgnåpne.*

Bydel St. Hanshaugen
Bydelsdirektør

Besøksadresse:
Akersbakken 27

Postadresse
Pb 6999 St. Olavs plass
0130 Oslo
www.bsh.oslo.kommune.no
Epost: postmottak@bsh.oslo.kommune.no

Telefon: 02 180
Telefaks: 23 47 52 70

Bankgiro: 13150 10 0199
Org. nr: 971 179 686

7. *Bydelsutvalget mener kommunen i dag har en god prioritering av fokusområder ved skjenkekontroller, men mener diskriminering bør tillegges større vekt enn i dag. Bydelsutvalget har imidlertid forståelse for at diskriminering kan være krevende å avdekke og dokumentere, og mener derfor holdningsskapende arbeid overfor næringen bør prioriteres i tillegg til ordinær kontrollvirksomhet. Varslingstjenesten for folk som opplever diskriminering eller er vitne til overtramp i skjenkenæringen bør gjøres bedre kjent blant publikum.*
8. *Bydelsutvalget ser at et statlig prikkbelastningssystem kan gjøre sanksjoneringen av overtredelser mer forutsigbart for næringen, men understreker at innføringen av dette systemet under ingen omstendighet må gå på bekostning av Salutt-prosjektet.*
9. *Bydelsutvalget mener erfaringene med forsøksprosjektet med lokale skjenkeforskrifter er gode, og bidrar til bedre lokal tilpasning av utelivet og økt medvirkning fra beboere. Bydelsutvalget mener derfor ordningen bør gjøres permanent.*
10. *Bydelsutvalget mener Oslo kommune bør søke om en forsøksordning hvor det tillates å drikke øl og vin i utvalgte parker. En forutsetning for forsøksordningen må være tilstrekkelig renovasjon og sanitære forhold.*

Med hilsen

Ellen Oldereid
bydelsdirektør

Kjersti Halvorsen
avdelingsdirektør

Næringsetaten

Dato: 24.06.2015

Deres ref:

Vår ref (saksnr):

Saksbehandler:

Arkivkode:

2009/523

Helene Lo Cascio Sætre

050.1

HØRINGSUTTALELSE ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN

Viser til Oversendelse av høringsnotat for alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket, oversendt Bydel Sagene den 17.3-15.

Saken har vært til politisk behandling i Kultur- og nærmiljøavdelingen den 3/6-15 og i Bydelsutvalgets møte den 11/6-15. Vedtaket ble som følger:

Kultur- og nærmiljøkomiteens vedtak:

Bydelsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK (enstemmig)

1. Bydel Sagene støtter en videreføring av gjeldende alkoholpolitiske handlingsplan med de hovedmål, delmål og tiltak som eksisterer i dag.
2. Bydel Sagene støtter de nye overordnede politiske målsettinger der økt fokus på bekjemping av økonomisk kriminalitet i utelivet skal sikre seriøs drift av serverings- og skjenkesteder og Oslo som en trygg hovedstad.
3. Bydel Sagene mener at det nåværende systemet med vurdering av åpningstider iht. § 1-7a fungerer godt, og synes ikke det er hensiktsmessig å differensiere mer på bakgrunn av konsept.

Med hilsen

BYDEL SAGENE

Helene Lo Cascio Sætre
miljøkonsulent

Godkjent og ekspedert uten underskrift

Høringsuttaleser om alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket

Vi viser til høringsnotat for alkoholpolitisk handlingsplan og bydelsforsøket, referansenummer 15/00564-3.

Vi i Torvbakkgata borettslag har ikke vært kjent med høringen før nå, og håper at vårt innspill kan tas til vurdering selv om det kommer etter høringsfristens utløp. Det er viktig at beboernes erfaringer med bydelsforsøket også kommer fram.

Vi er et borettslag som ligger på nedre Grünerløkka med fasade ut mot Akerselva like overfor Anker bru. Vi er svært kritiske til hvordan Grünerløkka bydelsutvalg har forvaltet den myndigheten de har fått gjennom bydelsforsøket.

Etter at bydelen fikk myndighet til å bestemme hvilke serveringssteder som skal ha adgang til å ha utvidede åpningstider til kl 3:30 på natten, så har det skjedd en dramatisk økning i steder som får ha utvidet åpningstid **i boligstrøk** på Grünerløkka. Dette går selvfølgelig utover beboerne som bor rundt disse utestedene. Politikerne i bydel Grünerløkka ivaretar ikke beboerinteresser på en tilfredsstillende måte i sin behandling av åpningstidsforskriften for bydelen.

Ordningen med lokal åpningstidsforskrift på bydelsnivå bør derfor ikke videreføres.

Politikerne i bydelen har gjennom ordningen vist at de ikke har den nødvendige kompetanse og vilje til

1. å utrede forslag om utvidede åpningstider på nye adresser på en tilfredsstillende måte
2. ta hensyn til beboerne i bydelen ved vurdering av utvidet åpningstid til nye adresser
3. å lytte til råd fra bydelsoverlege og bydelsdirektør om ikke å innvilge utvidet åpningstid til utesteder, av hensyn til beboerne i området sin helse
4. å lytte til høringsinnspill fra næringssetaten

Hvordan bydelspolitikere har feilet på disse fire punktene illustreres i eksemplet som ligger vedlagt.

Det skaper uheldige koblinger når bydelspolitikere sitter med myndighet til å gi utvidet åpningstid til serveringssteder som de selv frekventerer og har sansen for. Det er for nære koblinger og dette går ut over tillitten borgerne har til kommunen. Dette er uheldig og taler for at myndigheten til å vedta åpningstidsbestemmelser bør legges ut fra bydelene. Bydelspolitikere bør heller høres, ved at de kan gi innspill når det gjelder åpningstider, de bør ikke lenger ha myndigheten til å vedta forskriftsbestemmelser om åpningstid.

Oslo kommune bør også se på hva som bør gjøres for å rette opp i forholdene for beboerne på Grünerløkka, og igjen innskrenke åpningstidene til de uteplassene som har fått utvidet åpningstid på bekostning av beboernes helse og livskvalitet.

Vedlegg 1

Et eksempel på hvordan bydelen har forvaltet sin myndighet på en ikke tilfredsstillende måte

Torvakkagata borettslag har lenge vært plaget med bråk og støy fra gjestene på nattklubben Syng som ligger i Øvre gate 7 på Grünerløkka.

Syng fikk innvilget utvidet åpningstid i 2012 uten at dette spørsmålet var på høring slik at naboene kunne få uttale seg

Bydelsutvalget vedtok i møte 7. mars 2012 at Syng skulle innvilges normal åpningstid til kl 1:00. Deretter søkte Syng om utvidet åpningstid til 3:30. Bydelsdirektøren anbefalte 6. juni 2012 ikke å innvilge utvidet åpningstid av hensyn til nærliggende boligområder.

I juli 2012 sendte bydelsutvalget forlag til åpningstidsforskrift på høring. Der var ikke øvre gate 7 (Syng) innvilget utvidet åpningstid, i tråd med innstilling fra bydelsdirektøren.

Syng ga selv høringsuttalelse i saken og argumenterte for at adressen skulle få utvidet åpningstid. Det ble blant annet argumentert med at "området er skjermet for boligbebyggelse, og det vil være begrenset med støy".

Bydelsutvalget vedtok deretter 4. oktober 2012 åpningstidsforskrift med endret ordlyd, slik at Øvre gate 7 fikk utvidet åpningstid til 3:30. Næringsetaten etterlyste 16. oktober 2012 en uttalelse fra bydelen der utvidet åpningstid for Syng ble anbefalt. Helse- og sosialkomiteen i bydel Grünerløkka ga deretter slik høringsuttalelse 17. oktober 2012:

"I forbindelse med ny åpningstidsforskrift for bydel Grünerløkka ble det gjort en revurdering av støyproblematikken for adressen Øvregate 7. Basert på dette kan nå en utvidet åpnings- og skjenketid inne til kl 03:00 for Syng, Øvregate 7, anbefales så fremt tilgjengeligheten for bevegelseshemmede ivaretas og støynivåene for alle tekniske installasjoner tilknyttet virksomheten tilfredsstillende gjeldende tekniske forskrifter for disse tas i bruk. Videre forutsettes det at Folkehelseinstituttets anbefalte grenseverdier i lokaler og publikumsområder overholdes."

Det framkom ikke noe sted hva som var bakgrunnen for at støyproblematikken var revidert eller grunnlaget for den endrede konklusjonen. Beboerne i nabolaget, inkludert vårt borettslag, ble aldri informert om at naboadressen skulle få utvidet åpningstid basert på nye vurderinger av støyproblematikk, og vi fikk heller da ikke anledning til å uttale oss. Dette er særdeles kritikkverdige.

Borettslaget klaget i juni 2013 og ba om innskrenket åpningstid for Syng, etter den dagjeldende åpningstidsforskriften § 5. Vi påpekte blant annet at det var en saksbehandlingsfeil at **spørsmålet om utvidet åpningstid for Syng ikke hadde vært gjenstand for høring og at saken derfor ikke var opplyst tilstrekkelig** jf. forvaltningsloven § 37. Først 19. september 2013 behandlet bydelsutvalget klagen, Bydelsutvalget traff da følgende vedtak i klagesaken: "Klagen tas ikke til følge. Saken behandles i sammenheng med vedtatte revisjon av skjenkeforskriften jf. bydelsutvalgets vedtak i sak 78/13. Vedtaket sendes til Næringsetaten til orientering."

Syng fikk innskrenket åpningstid etter revidert åpningstidsforskrift ble sendt på høring.

Forskriften ble vedtatt 27. mars 2014. Utkast til forskrift ble behandlet i bydelsutvalget 31. oktober 2013 før det ble sendt på høring. **Sakspapirene¹ i saken viser hvor dårlig utredet saken var før den ble sendt på høring. Dette viser at bydelene ikke har den nødvendige kompetanse til å forvalte myndigheten til å fastsette åpningstidsbestemmelser.**

I forslaget fra Høyre² til Helse- og sosialkomiteen, og som ligger til grunn for endringene som ble gjort på Grünerløkka, så ser man med all tydelighet et eksempel på at konsekvensene for beboerne i området ikke er verken utredet eller tatt hensyn til overhode. Når det gjelder det som omtales som "sone 1" så foreslo man å utvide åpningstidene for en rekke steder nedover langs Akerselva, herunder for Syng (Øvregate 7) og Argentina Grill (Østre elvebakke 7). Høyre skrev at det er "lite boligbebyggelse som berøres av forslaget". Lokalene til det som den gang het Argentina Grill ligger i et bygg der det er 53 leiligheter med beboere i etasjene over. I tillegg ligger vårt og flere borettslag rett på den andre siden av elven. Av erfaring vet vi at støy fra denne plassen slår over elva og opp i vårt borettslag med en voldsom kraft. Øvregate 7 ligger også med flere borettslag som nærmeste nabo, i tillegg til at de har borettslaget i Østre elvebakke på rett på den andre siden av elva. Å si at forslaget berører boligbebyggelse i liten grad er derfor helt feil. **Dette er alt for dårlig saksutredning.**

Når det gjelder innvilgelse av utvidede åpningstider rundt Olaf Ryes plass og Birkelunden, sone 2 og 3 i Høyres forslag, så argumenteres det med urimelig forskjellsbehandling av utesteder i samme område, i og med at noen tilhører skjenkeblekkspruten, mens andre hører til sidegatene. Hvordan forslaget vil virke for beboerne i disse områdene er overholdet ikke kommentert. Disse beboerne bor i et område med en del bråk og støy fra tidligere på grunn av utvidede åpningstider i skjenkeblekkspruten, men det er jo åpenbart at det å innvilge utvidet åpningstid til flere steder ville kunne føre til en økt belastning for beboerne i disse områdene. **Dette kunne kanskje fortjent en liten kommentar i saksutredningen. Det er helt uholdbart at dette ikke er kommentert og vurdert.**

Forskriften som ble sendt på høring, ble ikke sendt direkte til borettsalgene i de områdene der det ble gitt utvidede åpningstider, men lagt ut på kommunens nettsider. Det er vel få beboere på løkka som har til vane å sjekke hørings sakene på bydelens nettsider, så de fleste var vel uvitende om endringene som var foreslått. For mange beboere på løkka har nok de utvidede åpningstidene til en rekke nye steder kommet som en overraskelse. Det er kanskje ikke kritikkverdig i seg selv at en høring ikke sende ut til alle berørte borettslag. Men det er klart at det ikke vil være noen som taler beboernes sak, når beboerhensyn overhodet ikke er nevnt i saksutredningen, og de fleste ikke vil ha kjennskap til høringen. Dette viser hvor svakt beboerinteressene ivaretas gjennom ordningen. Vårt borettslag hadde fulgt med på saken på grunn av våre problemer med Syng, og vi fikk derfor også varslet andre borettslag som ligger i nærheten av Syng og Argentina grill. Høringsuttalelsene som kom inn i høringsrunden finnes her:

¹ http://www.pangstart.oslo.kommune.no/politikk_bydel_gmerlokka/moter_20042015/2013/bydelsutvalget/

² <http://www.pangstart.oslo.kommune.no/getfile.php/bydel%20gr%C3%BCnerl%C3%B8kka%20%28BGA%29/Internett%20%28BGA%29/Dokumenter/Til%20BU-sak%2010613-%20Forslag%20fremmet%20i%20HSK%20-%20samlet%281%29.pdf>

<http://www.pangstart.oslo.kommune.no/getfile.php/bydel%20gr%C3%BCnerl%C3%B8kka%20%28BGA%29/Internett%20%28BGA%29/Dokumenter/Politikk%202014/BU/Til%20BU-sak%2028%2C14%20H%C3%B8ringsuttalelser%20samlet%20%281%29.pdf>

27. mars 2014 vedtok bydelsutvalget en ny åpningstidsforskrift. Det ble da besluttet at Syng ikke lenger skulle ha utvidet åpningstid av hensyn til beboere i nabolaget og deres helse. Heller ikke Østre elvebakke 7 (Argentina grill) fikk utvidet åpningstid. Dette var av hensyn til beboerinteresser i området. **Vi opplevde imidlertid at det var svært vanskelig å bli hørt med våre beboerinteresser i høringsrunden.** Det var slettes ikke nok å sende inn en høringsuttalelse. Inntil den dagen saken skulle behandles i bydelsutvalget så det ut til at Syng skulle få utvidede åpningstider. Men etter mange e-poster og telefoner til forskjellige bydelspolitikere, videodokumentasjon av våre problemer m.m. fikk vi i siste liten gjennomslag for at beboerinteressene måtte gå foran. Dette til tross for at både bydelsdirektør³ og bydelsoverlege var helt klare i sine anbefalinger om at Syng ikke burde få utvidede åpningstider av hensyn til beboerne i området. **Saken viser hvor ufattelig vanskelig det er å bli hørt med argumentet om beboerinteresser i slike saker i bydel Grünerløkka.** Flere av bydelspolitikere kom bort til oss etter møtet i bydelsutvalget og sa at vi aldri hadde fått gjennomslag hvis vi ikke hadde stått på slik vi hadde gjort, med telefoner og e-poster, for å få gjennom vårt syn.

Syng fikk utvidet åpningstid etter en ny høringsrunde i desember 2014

Proessen videre viste at selv om vi til slutt i mars 2014 hadde fått gjennomslag for at beboerinteresser må gå foran, så var saken enda ikke avgjort. Sterke krefter i bydelsutvalget, med bydelsutvalgets leder i spissen, har hele veien jobbet hardt for at Syng skal få utvidet åpningstid. Høsten 2014 ble et nytt høringsforslag, om endringer i forskriften som gir utvidet åpningstid for Syng, dermed sendt ut på høring. Høringen ble sendt med kortest mulig frist, på tre uker.

I saksfremlegget⁴ til bydelsutvalget framgår det at både bydelsdirektøren og bydelsoverlegen frarådet at Syng skulle få utvidede åpningstider:

”Medisinskfaglig uttalelse:

Bydelsoverlegen anbefaler ikke at Øvre gate 7 tas tilbake i bestemmelsene om utvidet åpningstid i

§ 4 forskrift om åpningstider for serverings- og skjenkesteder i Bydel Grünerløkka, Oslo

---

³ Bydelsdirektøren skrev i sin vurdering:

”Bydelsdirektøren mener at utvidet åpningstid inne fortsatt vil medfører uforholdsmessig problemer for naboene og vil anbefale at denne adressen tas ut av nåværende forskrifts § 4 Utvidede åpningstider. Stedet vil da få normalåpningstid etter § 3. Det anbefales med samme begrunnelse at det ikke gis utvidet åpningstid ute til kl 24.00, slik stedet foreslår i sin høringsuttalelse.”

⁴<http://www.pangstart.oslo.kommune.no/getfile.php/bydel%20gr%C3%BCnerl%C3%B8kka%20%28BGA%29/Internett%20%28BGA%29/Dokumenter/Politikk%202014/BU/Saksframlegg-%20BU-sak%20128%2C14-%20h%C3%B8ring-%20forslag%20til%20endring%20av%20forskrift%20om%20%C3%A5pningstider%20for%20serverings-%20og%20skjenkesteder%20i%20Bydel%20Gr%C3%BCnerl%C3%B8kka.pdf>

kommune, Oslo. Anbefalingen begrunnes med at erfaringene med utvidet åpningstid til klokken 03.30 inne ved Øvre gate 7, medfører sjenerende musikkstøy og bråk (ordensproblemer), for berørte naboer til servering- og skjenkestedet.

Bydelsdirektørens vurdering:

Bydelsdirektøren mener at den foreslåtte utvidede åpningstiden inne i helgene for Øvre gate 7 fortsatt vil medføre uforholdsmessige problemer for berørte naboer og anbefaler at denne adressen ikke tas inn igjen i forskriften.

Bydelsdirektøren innstiller til bydelsutvalget å fatte følgende vedtak:

Den foreslåtte endringen om å ta inn igjen Øvre gate 7 under forskriftens § 4, annet ledd gjennomføres ikke.”

Næringsetaten kom med en høringsuttalelse der de sa at den foreslåtte endringen ikke var lovlig.⁵ Næringsetatens svar kom inn sent, etter at partiene allerede hadde bestemt seg for hvordan de skulle stemme. Endringen ble allikevel gjort. Næringsetatens uttalelse ble overhodet ikke kommentert da bydelsutvalget behandlet saken, hverken i sakspapirene eller muntlig. Dette er kritikkverdigg. Borettslaget har på bakgrunn av dette bedt om at Fylkesmannen gjør en lovlighetskontroll av forskriftsvedtaket. Saken er til behandling hos Fylkesmannen.

På tross av anbefalingene fra bydelsdirektøren, bydelsoverlegen og høringsuttalelsene fra oss og andre borettslag i nærområdet, så valgte bydelsutvalget å endre forskriften slik at Syng igjen fikk utvidede åpningstider.

Styret i Torvbakkgata borettslag

---

⁵ I Næringsetatens brev 10. desember 2014, framgikk det at Næringsetaten har vurdert at den foreslåtte endringsforskriften er utformet på en slik måte at den kun gjelder rettigheter og plikter for en eller flere bestemte personer, jf. forvaltningsloven § 2 b som definerer enkeltvedtak. Det går videre fram av næringsetatens brev, at bydelene er gitt fullmakt til å avgjøre hvordan åpningstidene skal være på "områder i egen bydel". Næringsetaten skriv videre at endringen i forskriften § 4 medfører en detaljert regulering av en enkelteiendom /enkeltadresse, og at en slik endring innebærer en direkte regulering av åpningstidene ved stedet Syng. Næringsetaten skriver at det derfor ikke vil dreie seg om en lovlig endring av forskriften, men fatning av et enkeltvedtak, og at dette ikke er en lovlig fremgangsmåte.

Oslo 16.12-15

Innspill til forarbeid for revidering av alkoholpolitisk handlingsplan

SAFO Oslo, bestående av Norges Handikapforbund Oslo, Norsk forbund for Utviklingshemmede Oslo og Foreningen Norges Døvblinde Oslo, takker for muligheten til å komme med innspill. De største utfordringer vi i SAFO Oslo ser i forhold til diskriminering i utelivet i Oslo er manglende tilgjengelighet, samt ulike «unnskyldninger» enkelte møter når de skal inn på utesteder.

- 1.) SAFO Oslo får stadig henvendelser fra Oslos innbyggere, som lurer på hvilke skjenkesteder som er tilgjengelige, da svært mange mangler trinnfri adkomst og HC-toaletter. NHF Oslo forsøker å samle og kontinuerlig oppdatere en oversikt på sine nettsider om dette, slik at informasjonen er tilgjengelig også utenfor deres kontortid. Vi skulle sett at en slik oversikt fantes i større omfang, og at det ved rullering og ny skjenkebevilling ble gitt et signal om tilgjengelighetsstandard. Det ville gjort utelivet mer tilgjengelig for alle.
- 2.) Ved tildeling av skjenkebevilling bør tilgjengelighet til lokalet være et viktig kriterium. Dette gjelder både ved opprettelsen av nye skjenkesteder, og når skjenkesteder skifter eier/driver.
- 3.) Når det gjelder «unnskyldninger» har eksempelvis SAFO Oslo fått rapporter om at medlemmer som ankommer utesteder i rullestol opplever å få beskjed om at det er fullt og de ikke får komme inn, men så viser det seg at de slipper inn flere gående personer. Det er også et problem at funksjonshemmede avvises med en forklaring om at skjenkestedet ikke vil ta sjansen på å ha dem der i tilfelle en eventuell evakuering.
- 4.) Blant medlemmene i SAFO Oslo finnes det flere med kognitive funksjonsnedsettelse, eksempelvis slagrammede, nakkeskadde eller arbeidsmiljøskadde som opplever diskriminering. Dette gjelder også i stor grad folk med CP, og utviklingshemming. Disse personene opplever at de nektes adgang til utesteder, fordi dørvakter/servitører antar at de er overstadig beruset på grunn av eksempelvis ustø gange eller tale. En mulig løsning her kan være fokus på funksjonshemmede i opplæring fra næringsetaten.

Magnhild Sørbotten

Leder SAFO Oslo

Til stede: Jens-Petter Hagen, Fellesforbundet
Bettina Thorvik, byrådssekretær
Thale Blanck Torkildsen, spesialrådgiver byrådsavdeling for kultur og næring
Kristin Anderssen, spesialrådgiver – kun deler av møtet

Møtested: Rådhuset
Møtetid: 18.12.2015
Referent: Thale Blanck Torkildsen
Telefon: Tlf. 23 46 10 81
Vårt saksnr.: 201503419-19
Arkivkode: 944

MØTE MED FELLESEFORBUNDET - INNSPILL TIL ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN 2016 TIL 2020

Fellesforbundet ble bedt om å komme med innspill til Alkoholpolitisk handlingsplan for 2016 til 2020. Fellesforbundet var ikke inkludert i tidligere høringsrunde og det var ønske om å få synspunkter fra arbeidstakerne inn i det videre arbeidet med handlingsplanen.

Fellesforbundet ønsker å ha fokus på at serveringsnæringen er en stor og viktig kulturnæring med stor verdiskapning. Fellesforbundet synes handlingsplanen Oslo har utarbeidet er god og treffer riktig med forslag til tiltak.

Utfordringene i serverings- og skjenkebransjen er blant annet at de ansatte er dårlig organisert og at det er store arbeidslivsproblemer i bransjen. Hovedutfordringen for bransjen i Oslo er videre at det er for mang serveringssteder, som gjør det vanskeligere å overleve ved å drive riktig. Det er også stor turnover i bransjen. Det er en annen kultur for de ansatte i bransjen i Sverige og Danmark, hvor jobb i bransjen er mer en karrierevei.

Fellesforbundet ønsker at alkoholloven og serveringsloven slås sammen for å skape forutsigbarhet i bransjen. Det er også ønskelig med et sentralt register for serveringsbevillinger og at det er elektroniske søknader med lik søknadsbehandling for hele landet.

Fellesforbundet ønsker at det i handlingsplanen skal være fokus på at det krav til norskkunnskaper for drivere, at skjenkekontrollørene har større erfaring og at det gjerne innføres obligatoriske kompetansehevende kurs av drivere og ansatte i bransjen.

Det ble tatt opp om det er mulig å styre antall serveringssteder i byen gjennom reguleringsplaner, slik at det forhindrer opphopninger av steder på enkelte steder i byen.

Det er også ønskelig å fokusere på utleier av lokaler hvor det er serveringssteder. Spesielt i forbindelse med konkurser, om det er mulig å innføre karantene for utleier.

For å forhindre skjenking til mindreårige i byen, ønsker Fellesforbundet at tilbudet til mindreårige i bydelene styrkes.

Dersom det skal innføres at enkelte bevillingshavere ikke skal behøve å fornye skjenkebevilling hvert fire år, forslår Fellesforbundet at det kan innføres vilkår for disse om at det skal ha vært inngått tariffavtale.